

سلمنا

مقوس قاشلرينگدن اورگيلى، نازينگگه سلمنا،

سپنينگ حُسنينگى آرتتيرگن سراندازينگگه سلمنا.

عتابينگ عين لطفينگ دور، ديمس من آز و يا كو پدور،
تلطف قيلگيل، اى دلبر، كوپ و آزينگگه سلمنا.

باشينگدن تا اياغينگ ناز و استغنا اېكن، بيلديم،
عجب شهرت قازانگن حُسن ممتازينگگه سلمنا.

شهيد اولمه ي سپنينگ نازينگ اوقيقه كيم بولور عاشق،
ايكى يا دېك قاشينگ- اول ناوك اندازينگگه سلمنا!

ترحم قيل دېب اېتديم عرض مطلب، ميلغيره ب كولدې،
دېديم آكه، تمنا اېتگن آوازينگگه سلمنا!

سلمنا

سپنینگ تدبیر و تشخیص درخشانینگه سلمنا،
سپنینگ عهد و قرارینگ بیرله پیمانینگه سلمنا!

اولوس دردینی تقدیریم دبدینگ عنوان بپرب دایم،
بوتعریف و بو تکریم و بو عنوانینگه سلمنا!

سپنینگ آتشی قلبینگدن محبت توغوسی ینگرر،
اولوس دردینی سپزگن اوشبو وجدانینگه سلمنا!

نپچه مدّت قملده درد وغم تارتیب کبچیردینگ عمر،
قملدن ابتگن آزاد اوق و پیکانینگه سلمنا.

بیگیت باشینگ گه کوپدن-کوپ بلالرنی فلک سالدی،
ولی سپن بولمه دینگ تسلیم، ایمانینگه سلمنا.

بیراو قیلدی سپنگه تهمت، بیراو ابتدی سپنگه بهتان،
دبدی آگه: سپنیک صبر فراوانینگه سلمنا!

کتاب

دایما روح وروانیم دیر کتاب،
اوستادیم، مهربانیم دیر کتاب.

علم و حکمت دن مېنی آگاه اېتر،
شو سبیدن قدردانیم دیر کتاب.

چرچه مسدن مېن بیلن صحبتله شور،
آشنا ی جانه جانیم دیر کتاب.

معنویت مُلکی نینگ سلطانی او،
مقتدر صاحبقرانیم دیر کتاب.

کینه و بغض و کدورت اونده یوق،
یار قیره ب تورگن جهانیم دیر کتاب.

جهلدن تاپدیم نجات علم اورگنیب،
هرزمان ده پاسبانیم دیر کتاب.

هرسوالیم بېلسه او بېرگی جواب،
حُلُقْی خوش، شیرین بیانیم دیر کتاب.

استاد حرمتی

بوتون عالم سېنينگ نامينگگه قیلگه ی هرزمان حرمت،
سېنينگ ذات شريفينگ گه قیلور پيرو جوان حرمت.

سېنينگ تعظیم و تکریمينگگه قایل دور بوتون عالم،
سېنينگ قوتلوع مقامينگ گه قیلور هر خاندان حرمت.

ادب اربابی دانش کسب ایتیب یستېگی مرادینگه،
سېنينگ فیضينگ بیلن تاپگه ی همه نام و نشان، حرمت.

توکیلدی نور چشمينگ بولمه دی زایل ولی عزمينگ،
قویاش دېک یاغدو ساچیب حاصل ایتدينگ بی گمان حرمت.

بوگون دنیا ترقی اوجینگه تېبره تدی سنچاغین،
بو باعث دن سېنی آگه کبی ایلر زمان حرمت.

ای بهار

بو وطن اپردی گلستان، ای بهار!
هر تمانی رشک رضوان، ای بهار!

بۆلدی لپکن بو اوروش نینگ ایلگیدن،
باغ و راغی جمله ویــــران، ای بهار!

عمر یمیز کپچدی بوتون د هشت بیلن،
هر بیریری بیر کتّه د ستان، ای بهار.

بیزنی قیلدی، آه، دوران فتنه سی.
اوشبو عالم ایچره سرسان، ای بهار.

اولکه نی یاو دن قوربقلش یولیده،
کۆپ بیگیت لر بۆلدی قربان، ای بهار.

برچه میهنداشیمیز یساو ظلمیدن،
تیتره شیب بۆلدی پریشان، ای بهار.

کوچه و بازار نی ترک ایله دی،
یاش و قری همده اوغلان، ای بهار.

آچليک و قشاقليکدن بيز اوليب،
كۆرمه ديك بير كاسه يوغان، اى بهار.

مكتب و مسجد نى ويران ايتديلر،
بو الم دن دير كۆنگول قان، اى بهار.

عالم و دانا نى هم اولديرديلر،
اپل - اولوس بولدى پيريشان، اى بهار.

كېچيريب غۇرتده ايشچى لر حيات،
قالمه دى دهقان و چوپان، اى بهار.

بېكيتيلدى علم و دانش ايشيگى،
ياش و قرى قالىدى نادان، اى بهار.

حاکم و قاضى ايشى رشوت آيش،
پاره خورليک دير فراوان، اى بهار.

قالمه دى قانوندن هرگز اثر،
حکم سـور دى زورمندان، اى بهار!

بوزدیلر بیردملیک و بیرلیکنی هم،
 دردیمیز گه بار مو درمان، ای بهار!

ای مبارک منبـع فیض و کرم،
 سـپن اـپـرورسن عـنـبـر افـشان، ای بهار.

بیزنی تشلب کپتمه گیل کوز فصلی ده،
 سـپن بیلن بیز شاد و خندان، ای بهار.

سـپن طـبیعت نینگ اولوغ انعامی سن،
 اـپـسـگه ی انفاسینگدن احسان، ای بهار.

تورلی نعمت بیزگه سـپن قیلد یـنگ عطا،
 بـولـدی سـپـندن برچه شادان، ای بهار.

سـپن کـبـلیب سن اـبـزگو نیت لر بیلن،
 بیزگه بپر گیل ذوق شایان، ای بهار.

ایش قیلور میز تینمه یـین آگه کبی،
 چونکه بو دیر حکـم قرآن، ای بهار!

مفلس و نادار

بوئلمه نادان، خلق سپندن عار اِبتَر،
سپندن آته- آنه نی بیزار اِبتَر.

علم و دانش سپنگه بپرگی اعتبار،
آبرو - عزت گه سپنی یار اِبتَر.

غفلت و بیکاره لیک، نادان لیک،
باره باره سیزنی خوارو زار اِبتَر.

قنچه بولسه دولتینگ، اِتمه غرور،
عقل سیز لیک مُفلس و نادار اِبتَر.

عالم و دانا اگر بولسنگ ، بیلیم
تپز فکر و زیر ک و هشیار اِبتَر.

علمسیزلرنینگ جهانی تار اِبرور،
بو یاروق دنیانی سپنگه تار اِبتَر.

ایشانمه یدور

حیاتیم داستانیی بیان ایتسم توگا نمه یدور،
نگاریم هجریده چپکن غمیم ایتسم، ایشانمه یدور.

مپینگ محزون یوراگیم عشق اؤتیده تینمه بین کویگه ی،
نی باعث دور که بو آتشیلی اوی بیر باره یانمه یدور.

محبت کوییده مپن آه اوریب قـالـگن کیشی بؤلـدیم،
نپته ی، جانان فغانیمگه ایشانمه یدور، اینانمه یدور.

مپنگه قهر وعتابی، خلـق ارا کپلتیردی رسوالیک،
ایشانچیم بار، بو جور و جفا دن یار اوسانمه یدور.

وصالی وعده سینی بپـرگنـیدن شادمان بؤلـدیم،
امیدیم بار، بپرگن قؤلیدن دلـدار تانمه یدور.

اؤرگیله ی

بنای عمریم ایچره کؤرم—دیم سېندیک پری پیکر،
خدنگ ناز ایله هر لحظه اورسه کؤکسیمه نِشتر.

صنوبر قامتینگدن اؤرگیله ی، بؤیلب مېنگه باقگیل،
که مېن درمانده من نېدور علاجیم، ای پری پیکر!

گهی غم بیرله یاورمن، گهی ماتم بیلن یؤلداش،
یوره گیم مرکزیده اؤرنه گن مینگ درد و حسرتلر.

نه هوشیم بار و نه فکریم، نه ادراک و نه تدبیریم،
مېنینگ حالیم شو ینگلیغ دیر، اگر سېن ایله سنگ باور.

نهایتده عذابینگ ناتوان جسمیمی ققشتدی،
بوتبله نېتسین، آرتر بؤلسه جورینگ تا دم محشر.

آغه جانیم کپلدیلر!

کوز لریم یولیده قالگن آغه جانیم کپلدیلر،
جان کبی جسم ایچره یوغریلگن روانیم کپلدیلر.

پرقاقیب کؤنگول قوشی هر لحظه اؤینر شادمان،
نی اوچون کیم او سبوملی نکته دانیم کپلدیلر.

مېن اونینگ هجرانیده یوردیم کویبب شام و سحر،
بلبل گویا اؤشل شیرین زبانیم کپلدیلر.

آغه جانیمنی کوریب یپتدی باشیم کؤککه ینه،
کوزلریم نینگ توتیا سی، سایه بانیم کپلدیلر.

جان چیقیر حالتده کپلدی دیده دن تۆکیلدی نور،
قیتته دن جان تاپدی کؤنگلیم، مهربانیم کپلدیلر.

اؤینه شـر

کوزلرینگده عشوه و ناز اؤینه شر،
سوزلرینگ نینگ رمزینی بیلمس بشر.

هر نگاهینگ فتنه سیز ابرمس سپینگ،
هر تمانگه ینگره تر مینگ شور و شر.

مپنگه اصلا التفاتی ایتمه دینگ،
بیلمه دیم کونگلینگ ارا کیم لر یشر؟!

ناز ایله ایتسنگ چمن ساری خرام،
یوللرینگه باغبان گллер توشر.

باغ ارا کورسه یوزینگی عندلیب،
نوحه و شیدا لیغی حد دن آشر.

یناغینگ کوی دورور

گه وصال و گاه داغینگ کوی دورور،
لاله ینگلغ، گه یناغینگ کوی دورور.

قیسی جرأت بیرله ابرنینگ دن اوپسی،
میلغیره ب تورگن دوداغینگ کوی دورور.

صحتینگی ایسته یور کونگولوم، ولی،
گه جواب وگه سؤراغینگ کوی دورور.

گاه بیرگه ی التفاتینگ مپنگه ذوق،
گاه ظلم بی سناغینگ کوی دورور.

گاه قهر و گه غضب، گاهی عتاب،
گاه قاش و گه قباغینگ کوی دورور.

أستاد

سېن اېرورسن، ای اولوغ استاد مرد نا مور،
برچه حرفینگ بیزگه شگر، هرسؤزینگ بیزگه گهر.

بیز آده شگنلرنی دایم رهنما سی سېن اېدینگ،
شو سبیدن ظلمت و دهشتدن اېتمسیمیز حذر.

ینگره مس هرگز لبینگدن بېهده قول و سخن
بیر سؤزینگ تفسیر خیر و بیر سؤزینگ تعبیر شر.

سېن سعادت نینگ بولاغی، بختیمیز آیدینلیگی،
سېندن اوزگه کیمده بار بویله صفات، ای خوش سیر.

ایله دینگ تسخیر دانش ملکینی چېکمه ی چیریک،
خان و خاقانلر مقامینگ آلیده بیر مُشت پر.

آگه سؤز رمزینی سېندن اوزگه نیب یازدی بوگون،
کؤنگلیمیزی بس یاریتدینگ تینمه بین شام و سحر.

قیده بار

اېسکی تاریخ ایچره بیز دېک صاحب شان قیده بار،
یافت اولادیدن آرتیق مرد میدان قیده بار؟

تېمور اولادیمیز و هم شوکت و شان اېگه سی،
مونچه لر هم خلق اوچون تېبره ننگ اوغلان قیده بار.

هندو تورکستان و ایران فخر اېتسه ارزیکگی،
بابر و نادر گه اوخشش کوكسی قلغان قیده بار.

ای هرات و غزنه، آتینگ اوچمه گی تاریخدن،
شهر لر نینگ آنه سی بلخ و بدخشان قیده بار.

بوعلی سینا و فارابی، اولوغ بېک سینگری،
بیر طیب حاذق و سانسیز بیلمدان قیده بار؟

ای علی شیر نوایی، سیز کی دانسا کیشی،
شعر و حکمت بابیده شهرت قازانگان قیده بار.

مختصر شو کیم جهانده یارقیرر تاریخیمیز،
بیر یوزیده بیز گه اوخشش پاک وجدان قیده بار.

اوتیشیمنی انگله دیم، اما اوزیمنی بیلمه دیم،
مسکین آگه دېک بو غفلت ایچره قالگان قیده بار.

امام یوسف (رح) حقیده

جهانده آلغه بارگه ی ملّتی کیم مرد میدان دور،
بیلیم انواری بیرله انچه کشور لر چراغان دور.

قوتولگی اوشبو دوران کلفتیدن عنصر آگاه،
کیشی گر بولسه جاهل، او حزین و هم پریشان دور.

کونگول باغین معطر ایتسه کیمسه معرفت بیرله،
اونینگ جایب همیشه خرّم انداق کیم گلستان دور.

طبیعت نی مُسخّر ایله دیلر دانش اربابی،
بیلملی کیمسه لر نینگ آلیده هرمشکل آسان دور.

جهان بویچه توزدیلر عجایب مسجد و مکتب،
بو ایشلر نینگ گواهی هند و ایران و خراسان دور.

چکیب زحمت بیتیردیلر جهانده انچه ایشلرنی،
اولرنینگ تابشیدن مُدّعیلر محو و حیران دور.

قوانگی دایما اجداد یمیز نینگ نامیگه تاریخ،

بهاسیز ایشلریدن بیرته سی ترویج عرفان دور.

اثر لر یاز دیلر اؤتمیش زمانده هم بیلیمدانلر،
اولردن یارقیره ب تورگن بییری تفسیر قرآن دور.

مفسر نینگ مبارک نامی اپردی یوسف لوء لوء،¹
اونینگ عنوانیدن تاریخ پیراگی درخشان دور.

حقایق نافه سی محشر گچه هر حرفیدن اېسگی،
تلاوت ایله گن کونگوللر اوندن عطر افشان دور.

---

¹ ینابیع العلوم : قرآن عظیم الشان تفسیریده آلتینچی عصرده یازیلگن کتاب نامی .

اوشبو فارسی تفسیر نینگ مؤلفی امام یوسف بن عبیدالله بن ابی یعقوب یوسف بن احمد بن علی اللوءلویی اندخودی دیر. تفسیر نینگ هجری 954- ییلده یازیلگن بیرقؤلیازمه نسخه سی کابل ده محمد صالح پروتتانیگ خصوصی کتابخانه سیده موجود ابدی .

گرفتارینگ بولیب دور

قوباش تسلیم رخسارینگ بولیب دور،
جهان اهلی گرفتار ینگ بولیب دور.

گلستانگه کیزیب بارگن زمانینگ،
گۆزه لدر جمله سی یارینگ بولیب دور.

سپنینگ اخلاق و اطوارینگنی کۆرگج،
همه مشتاق کردارینگ بولیب دور.

لطفات موج اورگی طلعتینگدن،
نزاكت آيله مك كارینگ بولیب دور.

عزیزیم موندین آرتیق بیرمه آزار،
بوگون آگه خریدار ینگ بولیب دور.

اوزبگیم

ایشله گن بارمو جهـانده سپن قدر،
آت قازانگن عزّ و شانده سپن قدر.

نامینگگه تاریخ ایتگی افتخار،
کورمه گن کوز ، بو زمانده سپن قدر.

بارموکین خلقیم، گل و ریحان بوگون،
اوشبو باغ و بوستانده سپن قدر.

اېل قووانور شُهرتینگدن، سؤزله سم،
اوزگه یوق نام و نشانده سپن قدر.

آگه الفاظینگدن اینجو ساچیلور،
کیم اېرور شعرو بیان ده سپن قدر.

اؤزبکلر و تورکمنلر حقیده

ازلدن قانیمیز بییر، جانیمیز بییر،
شکوه و عظمتیمیز، شانیمیز بییر.

ایکیمیز بییر یقادن باش چیقراگن،
قرار و وحدت و پیمانیمیز بییر.

وطن باغینی خُرْم یشنه تورمیز،
امید و ایستک و ارمانیمیز بییر.

قالیب هر یپرده قوردیک مسکن و جای،
ولپکن ایلدیز و بنیانیمیز بییر.

اېریشدیک مقصد و منزلگه بو لکون،
یوره کدن جوش اؤرگن قانیمیز بییر.

ترنم ایله رم بییر لیک نواسین،
یازیلگن حجّت و بُرهانیمیز بییر.

کبتییدور

غمگه چومیریب بیزنی اوشل آی کبتییدور،
کوزیمنی قراسم آچیب ای وای کبتییدور.

جانان کچه کپلگوم دپب ایشانتیردی تون آقشام،
افسوس، یوز افسوس کورونمای کبتییدور.

کونگول اوینیسی خوش بپزه دیم یار کپلور دپب،
قولیمگه مینینگ، آه، اینانمای کبتییدور.

کونگول تیله گین یار گه عرض ابتگه لی کپلدم،
سپس بپردی بیراو، جانب چغسای² کبتییدور.

آگه کبی دیداریگه مپن منتظر اپردیم،
اندیشه قیلیب یورمه که بیلمای کبتییدور.

---

² - چغسای : شبرغان شهریکه قره شلی بیرمحلّه آتی

وطن

گُلله گن باغ و گلستانینگ عزیز،
 یشنه گن کوم کوک بیابانینگ عزیز.
 تاشلرینگ دُر، ینستاغینگ سوسن ابرور،
 لاله زارینگ دشت و دامانینگ عزیز.
 تانگ شمالیدن ابرسر جنت یپلی،
 یم- یشیل نگهتلی اورمانینگ عزیز.
 یوز تومن گُللر آچیلگن بی قیاس،
 سُنبلینگ رعنا و ریحانینگ عزیز.
 چولده چوپان، باغبان گلشن ارا،
 خدمت ایلر، ایش بجرگانینگ عزیز.
 دل اولردن دایما لـذتـلـنـور،
 مونده بالینگ، اونده ایرانینگ عزیز.
 پرورش تاپدیم عربشـه قـوینـیده،
 ای آنه قیشلاق، عنوانینگ عزیز.
 خانچهارباغ و قرمقـول دلربا،
 همده چکمن بیرله قورغانینگ عزیز.

برادر همه میز

بیلسنگیز لر بیر- بیریمیزگه برادر همه میز،
بیر و جود و بیرتن و بیر جسم و پیکر همه میز.

بیر وطن نینگ قونینده آزاده و ابرکین یشب،
نوع پرور لیکده بولدیک نام آور همه میز.

نی عدالتسیز زماندور یاوگه بپرگی امتیاز،
محنت و زحمت دپگنده ابلگه چاکرهمه میز.

ظلم اوتیدن دایما اورتندی جسم و جانیمیز،
نازه لیک دردینی چپکن زار و مضطر همه میز.

آگه ایچکی دردیدن الهام آلیب چپکتی قلم،
اوله سنگیزلر جهانده صاحب فر همه میز.

یار اینانمس

هرقنچه سېنى سېوگنېم و مقته گنېم آز،
وصفینگنی کیشی گر قیله من دېسه، توکنماز

من کعبه حُسنینگنی طواف ایتگلی کېلدیم،
لطف آیله، بولایین اهل ارا تاکه سر افراز.

سؤرسم دوداغینگنی یوره گیم تاپگوسی لُدّت،
مخمور لیگیم قالمه گئی، ای مهوش طناز!

سېن مسند ناز اوزره من ایرو حرمینگدن،
قنده ی قیلایین سوز دلیمنی سېنگه ابراز.

مطرب قووانیب کویله سه جانا صفتینگنی،
کونگول قوشی بولگئی بو ترئمگه هم آواز.

کیپرک آره سیدن باقیشینگ عین نزاکت،
هر بیر قیلغینگ صفحه حُسنینگگه ابرور ناز.

جان نقدینی جانان یولیکه وقف قیلور من،

آكه، بو سۆزيمگه ايشانور يار، ايسنانماز

ايگيميز

داوروغى عالم نى توتگن صاحب شان ايگيميز،
كوشك و قورغانلرنى قورگن مردميدان ايگيميز.
خامه پيراق اوزره چپكديك علم ودانش كسب ايتيب،
معرفت گلزارينى قيلديك شگوفان ايگيميز.
توركمان واؤزبېك نينگ افتخارى بير ابرور،
بير آنه فرزندى بولگن ايگى اوغلان ايگيميز.
اعتبار و احترامى يوكسه ليب كېلگن مدام،
ايسكى تاريخ آى يوزيگه شانلى عنوان ايگيميز.
شانيميز، هيلپيرله گن سنجاغيميزدن دور عيان،
چونكه دانش چوققيسيگه باش كوترگان ايگيميز.
كاروانيميز سفر قيلدى ايپك يولى بيلن،
شان و شوكت ايچره بولگن ابلگه دستان ايگيميز.
بيرلشيب وحدت بناسينى قيله يليك استوار،
صدق بيرله ايله گن ميز عهد و پيمان ايگيميز.
آنه يورتينگ بولگوسى آباد بيردمليك بيلن،

تینگلنگ آگه دن، ابرور میز چوخ قدردان ایگیمیز.

الله یارینگیز!

کوب قیزیب کبتگن اېکن بازارینگیز،
بولدی جانیمگه بلا دیدار ینگیز.

مین انیق بیلدیم که اغیاریم بیلن،
بار اېکن یوزلرچه کار و بارینگیز.

غیرگه قیلماق وفا، مېنگه جفا،
اېندی بیلسم شو اېکن کردارینگیز.

اؤزگه لرنی یار قیلگن بولسنگیز،
مېن تما ندن اېندی الله یار ینگیز!

لاله دېک یاندیم چېکیب درد والم،
چیقسه جانیم کپتمه گی آزارینگیز

کۆرگن میسیز ؟

ای برادر، آنه ینگلیغ مهربان کۆرگن میسیز،
مهری جوشقین، سوزی شیرین، خوش زبان کۆرگن میسیز؟

جانینی ایتدی فدا و آه و افغان چپکمه دی،
سیزلر آیتینگ، شوکبی بیر قهرمان کۆرگن میسیز؟

بیز اوچون تورموشده چپکدی تینمه بین رنج و الم،
بوندن آرتیق قدرلی بیر پاسبان کۆرگن میسیز؟

زیب تاپگن ایزگو اوصافی بیلمن سوز یپراغی،
بوجهانی قمره ب آگن داستان کۆرگن میسیز؟

آنه لرینگ بغریده تاپدیگ کمال و عزو شان،
جانیدن کپچگن بیرار صاحبقران کۆرگن میسیز؟

قاش و قباغ

داد و فرياديمگه هرگز يار سالمه يدور قولاغ،
شوسببدن يار دستيدن دليم دور داغ-داغ.

سپن گوزلردن گوزل سن بېگمان، اي دلربا،
كپل قاشيمگه بيرزمان و بولمه گيل مېندن اوزاغ.

هجر اوتيدن اورتە نيب قالگن غريبينگ مېن سپينگ،
غيرلر سوزى بيلن قيلمه مېنگه قاش و قباغ.

كپل يشه يليك بير- بير يميز گه بوله يليك مهربان،
كينه لر ايامى كېچدى، سپوگى ايامى بوچاغ.

حرمتينگ حد دن زياده، احترامينگ بېقياس،
عشوه و نازينگ فراوان و كرشمنگ بېسناغ.

بيلمه ديم، مېندن نې تقصير اوتدى، جانا، رنجيدينگ،
نې بوليب كېتدى، غريبينگدن بير آلمه يسن سوراغ؟

آره میزگه بو ساووقلیک تشله گنلر قالمه سین،
کینه لر کبتسین جهاندن، مهر اینسین ابرته راغ!

نگاریم بار مپنینگ

ای کونگول، بیر نازنین زیبا نگاریم بار مپنینگ،
قاره کوزلی، چیتمه قاشلی گلعداریم بار مپنینگ.

خوبرولر عشوه سی افسون اېته آلمس مپنی،
کونگیلمی مست اېتگلی کوزی خماریم بار مپنینگ.

قریلیک چاغیده هم سپوگیمین، او دلدار نی،
قلبیمه قوت، یوراکیمگه مداریم بار مپنینگ

پرورش تاپدیم عربشه قریه سی نینگ قوینیده،
هیدی روح افزا، مبارک مرغزاریم بار مپنینگ.

نعمتی شهرت قازانگن، میوه سی شهد و شکر،
توت و تربوز و قاوون، ناک و اناریم بار مپنینگ.

هرکیشی کورسه بهار ایامیده گل جلوه سین،
بؤلگوسی حیران، اونوملی نوبهاریم بار مپنینگ.

بوسؤزيم حيرتگه سالدی، آكه، آچون اهلينى،
چونكه اپركين يشنه گن زيبا دياريم بار مپنينگ.

لبـرـينگ

مپنگه اپرميش آب حيوان لبلرينگ،
بپرگو چى لڈت فراوان لبلـرـينگ.

غنچه لر يانينگده بولگى شرمسار،
ميلغيره ب گر كولسه، اى جان، لبلرينگ.

نه تكلُّم نه تبسُّم، نه خبر،
قىلدى كونگلومنى پريشان لبلرينگ.

غنچه لر قاشينگده بولگه ي شرمسار،
ذوق ايله گر بولسه خندان لبلرينگ.

تاپمه ديم هرگز حلاوتدن نشان،
ساجمه دى تا دُرُّ و مرجان لبلرينگ.

لعل نابينگده تبسُّم كورمديم،
قىلدى كونگلومنى پريشان لبلرينگ.

ايله آكه گه عنایت بوسه يى ،
چون اونينگ درديگه درمان لبلرينگ .

آنه جان

آنه جان ، سيزدن يقينراق مهربانيم يوق مېنينگ ،
اويله سم سيزديك عزيز و قدردانيم يوق مېنينگ .

پرورش تاپديم قيزيق مهرو محبت قوينيده ،
سيزدن ايرو جسم ارا روح و روانيم يوق مېنينگ .

باغ وستان سيريدن بير ذره لذت تاپمه ديم ،
مهرينگيز باغيدن اوزگه گلستانيم يوق مېنينگ .

آنه جان ، سيز مين اوچون تينمه ي مشقت چپكدينگيز ،
خدمتينگيز گه مناسب ارمغانيم يوق مېنينگ .

بولسنگيز راضى اگر سيز ، بولگوسى راضى خدا ،
موندن اوزگه كونگول ايچره آرمانيم يوق مېنينگ .

قورقمه دينگ

تاش مېدى جانينگ كه سن خوف و خطر دن قورقمه دينگ،
 نې اېدى فكرينگ كه سن نفع و ضرر دن قورقمه دينگ.

تورت يان دشمنلر اېردى، اېتمه دينگ هرگز هراس،
 كييم تېنچينگ اېردى كييم سېن زور و زر دن قورقمه دينگ.

بييرطرفده تاغ و تاشلر، بيير تمان تۈپ و تفنگ،
 نې كمالينگ بار اېدى سېن جوى و جردن قورقمه دينگ.

نېچه بيير قارون صفتلر بيز نى غارت ايله دى،
 اوزبىنى شىداد اېتگن بد گهر دن قورقمه دينگ.

آلغه باردينگ قد چىكيب بغرينگنى قلقان ايله دينگ،
 دشمنينگكه پايگه بولگن كمردن قورقمه دينگ.

كېچه-كوندوزلر كوره شدينگ، عاقبت تاپدينگ ظفر،

وحشت و دهشتده قالگن بیخبردن قورقمه دینگ .

نه حذر ایتدینگ غنیمدن، نه تضرع ایله دینگ،
اېگمه دینگ باشینگنی هرگز، شور و شردن قورقمه دینگ .

حضرت نوایی میلادی بیره می

جهانده ینگره سین بوندن زیاده شوکت و شانینگ،
سپینگ توتگن مکان و منزلینگ، یعنی خراسانینگ .

بخارا و سمرقند ینگ یاروتدی جمله دنیانی،
تمدن مرکزی بولگن سمنگان و بدخشانینگ .

کهن دنیا ده هرگز سبن قدر شهرت قازانگن یوق،
مساوات و عدالت منبعی دور جمله فرمانینگ .

بیلیم نینگ بپشیگی بولگن سمرقند و هرات و بلخ،
منور قیلدی بیزنی آفتاب علم و عرفانینگ .

جهانده التفاتینگدن تمتع کورمه گن یوقدور،
یازیلگن کونگول اوراقیده ایثار ایله احسانینگ .

شہامت اوجی اوزره افتخار ایلد علم چپکدینگ،
اولوسنی سالدی حیرتگه اولوغ شوکتلی دورانینگ.

بویوک شان و شکوہینگی محاسب لر سنب بیلمس،
سپنینگ امرینگ بیلن آباد بولدی هند و ایرانینگ.

مبارک بویروغینگدن ایزگو نیّت نگهتی اہسگی،
چمندیک چقنه دی او ققشه یاتگن چول-بیابانینگ.

نوایی، سپن اہرورسن سؤز گلستانی سخندانی،
معطر اہتدی کؤنگوللر نی لعل عنبر ا فشانینگ.

آته- آنه حقیده

کېچه- کوندوز پاسبانینگ آته- آننگ دورسپنینگ،
حافظ روح و روانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آته- آننگ باغیده دورسن اوزینگ بیر تازه گل،
ایچکویر چین باغبانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

والدین محترمگه خدمت شایان قیلینگ،
جاودانه مهربانینگ آته- آننگ دورسپنینگ

کېچه- کوندوز سېن اوچون راحت یوزینی کورمه دی،
ای عزیزیم، سایه بانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آته- آننگ حرمتینی صدق ایله قیلگیل به جا،
چونکه دایم جان- جانینگ آته- آننگ دورسپنینگ.

آنه تیل

ای مپنینگ ورد زبانیم آنه تیل،
سپن مپنینگ روح و روانیم آنه تیل.

ای، مپنینگ بابا واجدایم تیلی،
ای مپنینگ باغ و جنانیم آنه تیل.

آنه دپمک سوزینی بپردینگ سبق،
چین یوره کدن قدردانیم، آنه تیل.

علم ودانش یولیگه سپن رهنما،
یعنی سپنسن مهربانیم، آنه تیل.

سپن جرنگلب بلبل گویا کبی،
کویله گی سن عزوشانیم، آنه تیل.

مپنگه قبله ، مپنگه کعبه، مپنگه جان،
ای، مبارک آرمانیم، آنه تیل!

مپنگه آلتین، مپنگه گوهر، مپنگه دُر،
بارلیگیم، فخر زمانیم، آنه تیل.

رحمت یامغیری

نی عجب کپلدی طراوتلی بو ییبل،
هرتمان کورسم لطافتلی بو ییبل.

آسماندن یاغدی رحمت یامغیری،
دیھقانلرگه برکتلی بو ییبل.

باش کوتردی میسه لر یپر بغریدن،
یشننه دی گلزار، نگهتلی بو ییبل.

اوشبو ایزگو نوبهار ایامیده،
شعر یمیز دور چوخ حلاوتلی بو ییبل.

کینه و بۇغض و عداوتدن قاچینگ،
دوریمیز بولسین فراغتلی بو ییبل!

کوبله کؤکلم و صفیگه، آگه، غزل،
کپلدی به- به، نی فضیلتلی بو ییبل.

حُرلیک زمانی

اوشبو یارقین دَور ده علم و کمال ایسترکونگول،
 معرفت انواریدن آیدین جمال ایستر کونگول.
 بو ایزیلگن خلقنی آشفته احوالین کوریب،
 چین یوره کدن روزگار بی ملال ایسترکونگول.

بیز، آدشدیک یولیمیزدن، دوستلر، نپتمک کپره ک؟
 سیز دن ایزگو بیر جواب، ایلب سوال ایستر کونگول.
 ماجرالریننگ هجومیدن پریشان کونگلیمیز،
 اولکه داشلر، قوزغه لینگ، دفع جدال ایسترکونگول.

نه قدر آغیر توشبیدور باشیمیز گه اوشبو دَور،
 شو سبیدن لحظه بی قیل و قال ایستر کونگول.

اولکه میزگه قیته دن حُرلیک زمانی کپلگوسی،
 اولکه داشلر، بیر لیگیده احتفال ایستر کونگول.

یولیمیز ده تاغ و تاش توسقین بولیب تورگن بوگون
 تاغ و تاشلر دن آشرگه پرو بال ایستر کونگول.

بو همه قشاقلیک، هم غربت و کلفت بیلن،
 درگهیدن دایما رزق حلال ایستر کونگول.

نوروز

کېلدى نوروز و جهان بولدى گلستان، ای کونگول،
دشت و صحرا لرنی قیلدی نرگسستان، ای کونگول.

دشت و صحرا و ادیرلر رشک رضوان، ای کونگول،
ایله دی اپندی قیین ایشلرنی آسان، ای کونگول.

لاله صحرا ده آچیلگن، بلسبل و گل باغ ارا،
باغ و صحرا بولدی گویا جای مهمان، ای کونگول.

تورلی نعمت لرنی ساچدی بییز تمانگه آسمان،
همده پېرنینگ تحفه سی بیزگه فراوان، ای کونگول.

تاغ و تاش خُرم لیگی دن قلبیمیز تاپگی سرور،
چرچه مسدن ایشلر اېمدی، باباه دهقان ای کونگول

ناز بیرله سیلکینیب یورگن پریرنی کوریب،
باغ ارا نوروز بولدی محو و حیران، ای کونگول

عید نوروزی حشم بیرلن کېلیب دور، کاشکی،
کېلسه آگه ساری هم لطف ایله جانان، ای کونگول

اي اولكم

سپنينگ باشينگه هرگز توشمه سين غم،
مبارك مطلينگ بولسين فراهم.

ايسيق بغرينگده ابركين يشنه گنميز،
سپويملى انه توپراق، جانيم اولكم!

گوزه ل نعمت لرينگدن بهره لنديك،
غبارينگ ياره لى جسميم گه مرهم.

قوجيب ياتگيم كبلور توپراقلرينگنى،
يشرمن خُرسپنينگ بغرينگده بولسم.

قووانگندن يپتر باشيم فللكه،
سپنى ياو ايلينگدن آزاد كورسم.

يىگيت لر هر بيرى بولسه بيليمدان،
همه بير- بيرگه بولسه يار و همدم.

يوقالسه كينه و بۇغض و عداوت،

كۆنگول لر بولسه دايم شاد و خرم.

همه بولسه سعادت بىرله همراه،

حياتى دن بوليب راضى هر آدم.

همه آسوده و آرام بولسك،

كۆنگوللردن يوقالسه قيغو و غم.

نې قوتلوغ بىر زمان بولگوسى مېنگه،

قوييب كوكسينگكه باش، جان بېرسم اول دم.

بیغله دیم

آستانیکه قویب باشیم جگرخون بیغله دیم،
هجریده رنج و المردن چکیب اون بیغله دیم.

او حبیبیم، او حیاتیتم نینگ تیه نچی قاشیگه،
باردیم وعذر و تولالر ایتیب خون بیغله دیم.

بغری تاش یاریمگه تأثیر ایتمه سه هم نالیشیم،
حسرتیده قان یوتیب، مانند مجنون بیغله دیم.

ایزله دیم، اما نگاریمگه بیتالمی، تانگ گچه،
قان اره لش یاش کوزیمدن آقدی، گلگون بیغله دیم.

او پری هجرانیده تارتیب جگر دن اوتلوغ آه،
کویدی قلبیم، پیشدی بغریم، زار و محزون بیغله دیم.

اولکن اولکه

بو اولکن اولکه نی ایندی گلستان قیلمه سم قویمم،
آنه یورتیمنی بیر باشدن شگوفان قیلمه سم قویمم.

وطن دشمنلرینی یوز قرا قیلمسدن اولتورمم،
یکایک یا اولرین پیر بیرله یکسان قیلمه سم قویمم،

ترقی یولیکه محنت چبکیب چابک قدم قویگوم،
اونیب اوسگن مکانیمنی زرافشان قیلمه سم قویمم.

بودشت و درّه لرنی ایله رم باغ و گلستانلر،
وطن ویرانه سینى باغ و بوستان قیلمه سم قویمم.

آچیب علم وهنر دروازه سین یاش و قریلر گه
بیلمسیز لرنی بیر باشدن بیلمدان قیلمه سم قویمم.

یوره گیم دردینی اظهار اېتر من، دوستلر سیزگه،

بودرد بیدوانی اېندی درمان قیلمه سم قویمم.

وطن نینگ مهري کونگليم ايچره ایماندن نشانيم دير،
اونی اسره شده مال و جاننی قربان قیلمه سم قویمم.

بنای دوستلیکنی قورمه سم بیر لحظه اولتورمم،
بساط ظلم نی برباد و ویران قیلمه سم قویمم.

فلک هم غم یوکینی اېندی باشیمگه ساله آلمس،
اگر سالسه، اونی یپر بیرله یکسان قیلمه سم قویمم.

کۆریلمس بۆلمه گونچه بیر علامت خوف و دهشتدن،
آلاولی قلب ایله یاولرنی سـرسان قیلمه سم قویمم.

اندخوی، 1381- ییل 4-سرطان

کشوریم

کېلدی باشینگگه سېنینگ تورلی بلا، ای کشوریم .

بۆلدینگ انچه درد وغم گه مبتلا، ای کشوریم .

شوم رقیب لر ظلم و استبداد و هم غارت بیلن،

روزگارینگنی قیلیب کېتدی قرا، ای کشوریم .

کۆکسینگ اوزره بیرسوروک وحشی چېکیب تیغ وستم،

قوردیلر قوینینگ ده کۆپ ماتم ســــرا، ای کشوریم .

یاولرینگ بیرله کوره شدی جان فدا اوغلان لرینگ،

تینمه دی بیرلحظه هم صبح و مسا، ای کشوریم .

تاغ و تاشلرینگ اراسیده قیزیق سنگر توزوب،

بېردی لر غارتچیگه تورلی جزا، ای کشوریم .

کۆککه بېتدی آه و فریاد ینگ، ولی اهل جهان،

قیلمه دیلر سېنگه هرگز اعتنا، ای کشوریم!

جور كوردینگ بېحساب و ظلم كوردینگ بېعدد،
درد و غم آغوسینی ایچدینگ بسا، ای کشوریم .

ضربۀ شلاق ایله اولگن کیشی نینگ سانى یوق،
هرکنارینگ ایتدیلر گلگون قبا، ای کشوریم .

اوغرى و نادان و ظالم یالمغیز خونخواره لـر،
بؤلمه گن هرگز جهان ده پیشوا، ای کشوریم .

لېك اوشبو اولكه گه چا يقون سالیب اوباشلر،
بیزگه بۆلدى « رهنما» و « رهگشا»، ای کشوریم .

هموطن لر آره سیده بۆلسه وحدت استوار،
هر مرادینگنی قیلور تېنگری عطا، ای کشوریم،

کبتدی دشمنلر بوگون آه وندامت لرچکبب،
بۆلدى یارقین کوزیمیز گه بو فضا، ای کشوریم .

شکرلله هرتماندن موج اوریب ابرکین حیات،
سایه بان بۆلدى سېنگه صلح و صفا، ای کشوریم .

مشعلیم

ای اولوغ فرزانه مرد، ای رهبریم.
افتخار ایتگی سېنگه بوکشوریم.

رهنما و رهگشا بیزلرگه سن،
شو سبیدن سن مېنیگ تاج سریم.

سندن اؤرگندیم نې شیرین نکته لر،
سؤزلرینگ بیرله بېزه ندی دفتریم.
ای معلّم، سېن چراغ و مشعلیم،
کؤزلریم نینگ نوری سن، ای سروریم.

پرورش ایتدینگ مېنی جان کؤیدیریب،
یولگه سالدینگ مېن خطا ایتگن سریم.

دایما بؤل سربلسند و بختیار،
ای معلّم، رهبر دانشوریم.

كونگول گلزارى

بيگيت باشينگه هرگز توشمه سين غم،
ياروغ اقبال بولسين سېنگه همدم.

جهانده كېلمه سين دوچ سينگه قيغو،
طرب بيرله هميشه يشنه خُرم.

سعادت همرهينگ بولسين هميشه،
يوتوق يولداشينگ اولسين عالم-عالم.

تيتيك دير روحيميز سېن بيرله دايم،
مېنينگ قليبم مدارى سن مسلم.

كونگول گلزاريده سېن اوسدينگ آزاد،
نفس چېكسم ايسر مېرينگ د مادم.

قيلور من قول چوزيب سېنگه دعالر،
اپل ايچره يشنه مسرور و مكرم.

بېتر باشيم قووانيب آسمانگه،

سپنی تینج و سلامت لیکده کورسم .

شیدا راغی کیم؟

نازنینلر ایچره سپندن باشقه زیبا راغی کیم؟

یوزلری گل، ساچی سنبل، سرو رعنا راغی کیم؟

دلربالیقده سپینگ دیک نازیپرا کورمادیم،

خوبلرینینگ خوبی سپن سن، سیندن اعلا راغی کیم؟

کوزلر ینگ نینگ جلوه سیدن توشدی جانیمگه آلاو،

بیر باقیشده جان آلور گه کوزی شهلا راغی کیم ؟

سین اوچون دایم یقاسین چاک ایتگی تیلبه لر،

بیلمه دیم بو عاشقینگدن باشقه شیدا راغی کیم؟

کپکسه لیکده سپن اده شدینگ، آگه، اوشبو شهر ارا،

بومحل نینگ، یول بیلرمان همده دانا راغی کیم ؟

معرفت دورانی

راديو يوليدن آيتينگلرسلام،
راديو تينگللا وچيلرگه احترام.

قيغو چپككن كيمسه لرنى بيلديرينگ،
كيم جهالت دوره سى بولدى تمام.

اؤتدى اېندى او قرانغو كېچه لر،
معرفت دورانى بولدى مستدام.

علم و دانشدن كېل اېندى، آل اولوش،
ايله مه موندن بويان سېن فخرخام.

اويغان اېندى آچ كوزينگنى اويقودن،
خدمت ايله تينمه بين هر صبح و شام.

بو وطن نينگ شوكت و شانى اوچون،
اي وطنداشلىر، قيلينگ لر اهتـمام.

بؤلمه سنگ آگه بيليم اسراريدن،

لایق حرمت اېمس سن، والسّلام.

تاپدیم حلاوت

اول دم که بیلیم کسبی اوچون شوق من اېتدیم،
 اوزومگه اوقوو یورتینی نیکو وطن اېتدیم.
 یاش اېردیم و تینگداشلریم بیرله کیزردیم،
 مکتبگه کپلیب ترک هوای دمن اېتدیم.
 برماقلم اوزگندی یازیش رمزینی اول کون،
 بو ایشنی آتم بویروغی و پندیدن اېتدیم.
 اُستادلریم سۆزی مېنگه بېردی حلاوت،
 بولڈت معنی بیله عرض سخن اېتدیم.
 دانا کیشی لر صحبتید ه انچه بوکیب تیـز،
 علم وادب اوزگندیم و هم کسب فن اېتدیم.
 اېل ثروتی دور مکتب و شاگرد و معلّم.
 بوتوصیه نی گوشزد مرد و زن اېتدیم.
 یوزشکر که آگه کبی بو اولکه ده مېن هم،
 قیر[ق] 1 بییل ایچیده تربیت روح و تن اېتدیم.

اندخوی، قویاش هجری 1382- بییل

1. بو شعرده قوللنیلگن عروض اولچاویگه کوره، «قیرق» سوزیده گی سونگیگی «ق» حرفی آرتیقچه بولیب، تلفظگه کلمه یدی. (لییب)

اېرکین میهنیم

ای عریشه، سېنگه باقسم، محو اولور گرد ظلم،
غم اوره لگن قلبیمیزدن پرقاقیب اوچگی الم.

مهرلی قوینینگده مېن اېرکین اوسیب تاپدیم کمال،
بولمه گی وصفینگ ادا، مېن هر نیچه چپکسم قلم.

اؤرتنیب هجرینگده یاندیم، قالمدی مېنده مدار،
قوتیم بولسه سېنگه خدمت قیلردیم دمبدم.

دردلر چپکدینگ غنیم دستیدن، اېرکین میهنیم،
اوق آتیب شمشیر تارتیب، ایتدیله سېنگه ستم.

کۆپ ییگیتلر جاننی قربان قیلدیله اېرکینگ اوچون،
مشت اوریب کؤکره کلریگه آنه لر دېر: «وابسلم!»

ثروتینگنی فتنه چیلر، آه، تاراج ایتدیله،
کؤکسینگ اوزره خصم اویتسیزلیک بیلن قویدی قدم.

بو بهادر بوز بيگيتلر قيده اپردى او زمان،
 حرمتينگنى پايمال ايتگنده، عفریت ستم.

سپن بوگون يالغيز اېمس سن، زادگاهيم، ما منيم.
 عزمى جوشقين بوز بيگيتلر خدمتينگده اوشبو دم.

قاره توپراغينگنى ايشلب يشنه تورميز فيضبار،
 آكه مسكين گه همدم بولغوسى اهل همم.

خرم بوگون

كېلدى نوروز و يسندى يم- يشىل عالم بوگون،
 بهره لندى پير يوزيدن هر بنى آدم بوگون.
 قيغودن آچيلدى كۆنگيللر كۆريب گُل جلوه سين،
 تانگ يېلى انفاسيدن بولدى هوا خرم بوگون.
 باش چيقردى سبزه لر پيرآستيدن عنبرساجيب،
 نې سپوئىچ ايامى كېلدى، بولدى زایل غم بوگون.
 كېلدى ابركين ليك زمانى، غم تونى باشدن كېچيب،
 قوزغالانينگ ساوغه سى دللرگه دور مرهم بوگون.
 ابل كوره ش ايلب ابريشدى ايستگ و ارمانىگه.
 بو يوتوق نينگ شاهدى ميز، دوستلر، باهم بوگون.
 حق يولین ايزلب قوينگ آغه قدم مردانه وار،
 كيم بولور بخت و سعادت سيز بيلن همدم بوگون.
 مست اوليب بلبل ترنم ايله گى گلشن ارا،
 چون بېزه بدير گل جمالينى توشيب شبنم بوگون.

وطن

وطن جسمیم، وطن روحیم وطن جان،
وطن نینگ مهري بيزگه نور ایمان.

سپویملی تاغ و تاشی بيزگه آلتین،
مبارک توپراغیدور رشک رضوان.

بهار ایامی ده ايسگن شمالي،
کۆنگول باغینی ايتگی عنبرافشان.

مېنگه، ای دوستلر، فخرآورنی دیر بو،
که بؤلسم وصفینی کویلب نواخوان.

صداقت بیرله بورچیمنی بجرماق،
اپرور مېنگه همیشه اېزگو ارمان.

سپورمن شوق ایله گرد و غبارین
کۆزیم آیدین لیگی، دردیمگه درمان.

تیکن اؤرنیگه سوسن یشنه تورمیز،

یولیده جانیمیز هم بولسه قریان .

بیلم سیز بیگیت

دوستلرنی کورگلی رغبت بیلان،
یولگه توشدیم بارگلی قیشلاق تمان .
اوشبو اپزگو آرزو بئیرله قدم،
آلغه قویدیم، شوقیم آرتیب او زمان .

پرقاقیب اپرکین اوچردی اوی قوشی،
بینگره دی هیبتلی بیر سبس ناگهان .

آه اولدم معرفتسیز بیر بیگیت،
تیر و پیکانین چپکیب بولدی عیان .

مهن اونینگ دهشتلی احوالین کوریب،
عارضیم سرغیدی مثل زعفران .

قهر بیرلن: «سن اده شدینگ مو»، دیدی،
«مهن اپرورمن بوگذر ده پاسبان» .

من دېديم: «بو آنه قيشلا غيم اېرور،
نېگه مېنگه سېن اېرور سن بدگمان.

نې گناھيم بار مېنينگ، اظهار اېت،
نى قصور يم بار مېنينگ، قيلگيل بيان!»

اوقتە لیب، مېن ساری اېتدی پوييسه،
غم باشيمگه سایه سالدی بېکران.

منتظر اېرديم جوابيم تينگله سم،
میلتيغيگه اوق سوريب او نوجوان.

دېدى: «تيز يانگيل يولینگدن، يوق اېسه،
بو اېرور آخرگى گپ، اى نکتە دان!»

كور دينگيزمى، جانە جان اورتاقلر،
كيمسه نادان بولسه خويى شو اېكان.

چیدم کاسه سی

هجرینگده الم زهرینی، ای شوخ، سـؤریب من،
عشقیینگده کوییب انچه کوریم لرنی کوریب من .

هرکوی ده، هرکوچه و هر باغ و چمنده
او سرو قدینگ سایه سین ایستب یوگوریب من .

مین کعبهٔ حُسنینگنی طواف ایتگه لی، جانا،
گاهی چمن و گاه بیابانده توریب من .

اېندی یوقه لیب کپتدی غنیملر، کبله قالگین،
قلبیم تئوریده بیرسپنی دېب لانه قوریب من .

بیتکییر خبرینگنی که چیدم کاسه سی تئولدی،
رنگیمنی خزان اېتمه گیل، ای یار، قوریب من،

بیر یؤل، گؤزه لیم، سؤرمه دینگ احوال خرابیم،
وصلینگ گه بېتر من مودېب، آواره یوریب من .

مكتب

مكتب بيزگه جان،
دوست و قـدردان،

مكتب بارگن لـر،
بؤلر بيليمدان،
آنه-آته سـى،
هميشه شادان.

قوم و قرداشلـر،
اونگه مهربان.

برچه گه عزيز،
هروقت و زمان.

علم اوقينگن قـيز،
بيليملى اوغلان.

يشه سـين مكتب،
بؤلـسـين جاودان!

بختى قرا

اسارت ده قالگن كۆنگول من،
محزون بوليب تورگن بلبل من.

آتش نفس ايديم اوتـميشده،
حرارتسيز بولگن بيركول من.

كوركم يشنب آلدن باغلرده،
نظر لردن توشگن سنبل من.

آي يوزينگ نينگ تابيدن كوييب،
قيرقيليب تشلنگن كاكل من.

كيشى سؤرمس حال و احواليم،
بختى قرابولگن بيـرقل من.

آكه بولينگ حاليمدن، دوستلر،
اعتبار سيز بولگن بيـرپول من.

تاشکند

تاشکند شهریکه باردیم، جنت المأوا اپکن،
دشت و صحرا سینی کوردیم، خرم و زیبا اپکن.

خلقی نینگ، اقبالی آیدین اپکن آیدین آی کبی،
علم ده تبنگسيز، بیلیم بابیده بی همتا اپکن.

بۆلدی شاعر لر سوزیدن تپلیه کونگلیم کامگار،
اپرنیدن تامگن کلامی لوء لوی لا لا اپکن.

شهرتی عالم گه کپتگن اوزبکستان خلقی نینگ،
هر بیرى اوز مسلگیده فاضل و دانا اپکن.

سیر اپتیب کونگلیم آچیلدی یشنه گن گلزارینی،
تاوله نیب اپسگن شمالی طرفه عنبر زا اپکن.

هرسپویملی پخته کاری آلدی قلبیمنی اوره ب،
اوزبکستان قیزلری شوخ و چمن آرا اپکن.

کاروا نیمدن اده شگنمن

بابام قورگن گوزل جای و مکانیمدن اده شگنمن،
جهانده آت قازانگن بوستانیمدن اده شگنمن.

مېنگه دنیا بویيچه بار ابدی شوکتلی دورانلر،
جهانگه سیغمه گن او عزّ و شانیمدن اده شگنمن.

توشیب آواره لیک دردی، مصیبت بولدی یولداشیم.
حزین بلبل گه اوخشب گلستانیمدن اده شگنمن.

مېنی قویمس نفس تارتارگه هرگز اوشبو نادانلر،
نېته ی غم چېکمه یین، او کاروانیمدن اده شگنمن.

هجوم ایلب گوزه ل یورتیمینی ابدی یاولر تاراج،
بپرینگ یاردم که مېن اول مهربانیمدن اده شگنمن.

قرانغولیکده قالدیم، ساچمه دی خورشید یاغدوسین،
باره ی قیسی تمانگه، آشیانیمدن اده شگنمن.

کپلر بیر کون یینه کیم کاروان اوز یولینی تاپگه ی،

دېمه، ای تېلبه کونگیل، ساریانیمدن اده شگنمن.

اده شگنمن

من بېچاره تاریخ و تباریمدن اده شگنمن،
 زمانلر ایچره عزّ و اعتباریمدن اده شگنمن.
 قنی فرهنگ و صنعت، قیده دیر او شان و شوکتلر،
 تمدن لریره تگن روزگاریمدن اده شگنمن.

بشر اولادینی بخت و سعادت یولیگه سالگن،
 جهانده آت قازانگن شهسواریمدن اده شگنمن.

بیری عدل و عدالت نی بیری رسم ریاضت نی،
 تره تگن شوق و شوریمدن، شعاریمدن اده شگنمن.

قالیب من قهرتان قیشده، یوزرگه طاقتیم یوقدور،
 طراوت بهرگوجی ایزگو بهاریمدن اده شگنمن.

کپلینگ تیکله یلیک اوتگن عزّو شانیمیزنی، یولداشلر،
 زمان کولگی، دپسم مېن افتخاریمدن اده شگنمن.

اندخوی، 1371- ییل 15- حمل

فرزند حقیده

نسل آدم دن نشان فرزند اپکن،
 قرّی لیکده پاسبان فرزند اپکن .
 هر سوزیدن بهره آلگی جان و تن،
 عندلیب خوش بیان فرزند اپکن .
 بولسه فرزند ینگ اگر بیردن زیاد،
 بیرى تن، بیرىسی جان فرزند اپکن .
 نى کپره ک مطرب نواسی مین اوچون،
 عندلیب نغمه خوان فرزند اپکن .
 رحلت ایتسنگ اوشبو دنیادن اگر،
 سپن اوچون نام ونشان فرزند اپکن .
 نوردیده نگ با ادب بولسه اگر،
 افتخار جاودان فرزند اپکن .
 مهریدن کونگلیم آچیلگی گل کبی،
 مینگه باغ و بوستان فرزند اپکن .
 آتہ-آنه حقی بولسین دېب به جا،

هر بلاگه كونده لان فرزند اپكن .

كوزر كون بارموكين ؟

اولكه داشلر! يخشى دملرنى كوزر كون بارموكين ،
تينچليك نينگ سايه سيده اولتيرر كون بارموكين ؟

گاه گللب، گاه يشنب، گاه چاليب ساز و سرود،
باغ ايچينده اولتيريب صحبت قوزر كون بارموكين ؟

بوز ييگيت لر قلبيده غم- قيغودن قالمه ي اثر،
كشمكش سيز بير زمان دوران سوزر كون بارموكين ؟

خلقimiz بولدى تباہ و اولكه ميز بولدى خراب،
شادليک، آباد ليكدن دم اورر كون بارموكين ؟

لبده كولگو، يخشى دوران، دلده اپزگو آرمان،
كبلدگوسى ممكن، دېمنگ، بويله بيرار كون بارموكين !

اندخوى، 1378- ييل

اېركين نفس

قىزىب تورگن كوره ش ميدانىدور بو،
شهيد اولگنلر آفقن قانى دور بو.

بوموج بېكرانى كورمدينگ مو،
بهاڈر خلق نينگ جولا نيدور بو.

اولوس ناموسى دېب ميدانده تورگن،
وطن نينگ قهرمان اوغلا نيدور بو.

قوياش نوري بيلن تېنگداش بولگن،
يېگيت لر قلبى نينگ ايمانيدور بو.

سعادت سايه سالدى باشيميزگه،
وطن ده حُر یشش دورانيدور بو.

اسارت دورى كېچدى باشيميز دن،
اولوغ تاريخ نينگ فرمانى دور بو.

یاقیملی ساز و بولذتلی آواز،
کونگوللر پرده سی الحانی دور بو

چپکیب ابرکین نفس کویلر ترانه،
مبارک داوریغیم برهانی دور بو.

بناگه بیر صدا کپلدی: «غزل یاز،
که آگه نینگ گوزل دیوانی دور بو!»

بو کپچه

دوستلر، ایتینگ قوشیق، دلدار کپلگه ی بوکپچه،
قؤل توتیب اؤیننگ، سبویملی یار کپلگه ی بوکپچه.

مست ایتگیل، ساقیا، ساغر سؤنیب بزم اهلینی،
ناز ایله اول کوز لری خمار کپلگه ی بوکپچه.

ای کونگول، کوز پرده سینی یار یولیگه توشه،
عشوه ایلب لاله گون رخسار کپلگه ی بوکپچه

کوک ساری نظاره ایتسم آی و یولدوز اؤینه شر،
یار قیره ب اول ماه پُرانوار کپلگه ی بوکپچه.

دوست لر، ایتینگ، سحر آهسته چپکسین آدیمین،
آگه بیچاره گه غمخوار کپلگه ی بو کپچه.

اندخوی، 1369- بییل

ینگى دوران

ای قدر دانلر، بوگونلر هم غنیمت بیزلره،
بومبارک انجمنلر کتّه نهضت بیزلره.

هر طرف توی و تماشا، هرتمانده شادلیک،
اوشبو ایّام خجسته آب و عزّت بیزلره

انچه کوردیک بیز اوروش نینگ جوریدن نقصانلر،
تینچلیک دورانی اپزگو ناز و نعمت بیزلره.

ینگى دوران، ینگى ارمان قدرینی بیلمک کپره ک،
اپرکسیز لیک کپلترالمس ذره راحت بیزلره.

اولکه داشلر، اویغانیش ایّامی کپلدی، کوز آچینگ،
یخشی نیت بیرله تبیره نفاق سعادت بیزلره.

مَحَبَّتِ دِملری

یاغدی باشیمگه سعادت یامغیری،
یارکپلدی ناز ایتیب کلیم سری .

توشدی شهلا کوزلریگه کوزلریم،
کبتدی یادیمدن چیقیب حور و پری .

صدقه نگیز بولی دیدیم، خوش کپلدینگیز،
میلغیره ب کولدی، آچیلدی لب لری .

قطره- قطره بال تامدی اپرنیدن،
تاپدیم اوندن التذاذ شکر ی .

کوپ لطیف و هم ظریف او ماهرو،
اپردی جسمی برچه نقصاندن بری .

شکرلله بخت بولدی مپنگه یار،
وه، نه زیبا دور محبت دملری .

جانان محضری

جلوه کۆر گوزدی سـعادت دلبری،
اپردی مهمانیم گۆزه لردن بیـری .

یار ابدی و می ابدی و من ابدیم،
اورته ده یوق اپردی قیغو لشکری .

تیرمیلیب باقدیم گۆزه ل رخساریگه،
تینگ بؤلا لمسدی اونگه حور و پری .

باش ایاغیگه قویب سورتدیم یوزیم،
تاپدی اوندن کۆز، فروغ خاوری .

تبله کۆنگول طالعیدن اورگیله ی،
کیم میسـر بولدی جانان محضری .

اولوغ نوا یسی

غروریم تازه بؤلگی دل ترنم ایتسه نامینگی،
اولوسلر قول قویب کؤکس اوزره قیلگن احترامینگی.

بوگون یادینگی ایلب تورک اولوسی اندخوی ایچره،
آلورلر تیلگه حرمت بیرله اولکن احتشامینگی.

قنی طبع نزاریمده بلاغت بابیدن بیرسوز،
ادا ایتسم، بجا ایتسم سبینگ وصف تمامینگی.

بیلیمدانلر صفاتینگی یازیشدن بؤلدیلر عاجز،
قنی دانش که تفسیر ایله سم عالی مقامینگی.

نواپی، کم توغیلگه ی سبن کبی بیر شاعر دانا،
زمانلر سقله گی اؤز خاطریده ایزگو نامینگی.

اندخوی، 1376- بییل

دلو آیی نینگ بیگیرمه ایکیسی

اندخوی

ای مپنینگ قلبیمگه قُوت هم مداوا اندخوی،
پیبر یوزیده خوش هوا و کونگول آرا اندخوی.

تاشلری آلتین دن افضل، توپراغی دور توتیا،
آسمانی دلربا و روح افزا اندخوی.
ماهوشلر زلفی دپک قالین لری نینگ ارقاغی،
صنعتی زیبا لیگی مشهور دنیا اندخوی.

اؤتمیشیده کۆپ ابو یوسف کبی فرزانه نی،
یشنتیب شهرت قازانگن آشکارا اندخوی.

شمس دین محمود (1) لر قؤینینگده تاپگن تربیت،
انچه دانا لرگه بؤلگن شانلی ماوا اندخوی.

مپنگه سیندن باشقه هرگز مرجع آمال یوق،
ای امیدیم چشمه سی، ای مهری گیرا اندخوی.

بار ابدی

بیزده هم ابرکین دیار و باغ و بوستان بار ابدی،
شهرتی عالمگه کپتگن کابلستان بار ابدی.

اپردی کابل شهری دایم علم و عرفان مرکزی،
اېرنیدن تامگن گهر، فاضل سخندان بار ابدی.

هم منجم، هم مؤرخ هم ادیب نکته سنج،
معرفت گلزارینی یشنتگن انسان بار ابدی.

بیرطرفده باغ بائر، بیر تمانده گل‌بهار،
دلکشا، دارالامان عنوانلی قورغان بار ابدی

گوجوم اپردی شهر کابل تورلی انسانلر بیلن،
هر بیرى نینگ یوزلریده نور ایمان بار ابدی.

کپتسه یاووزلر چیقیب بو اولکه دن، ای دوستلر،
سونگ اوروشمه ییمیز دېگن بیر عهد و پیمان بار ابدی.

کابل اهلی، نی اوچون جام شهادت ایچدیلمر.

سيزده ارمان، سيزده ايمان، سيزده وجدان بار ابدى.

شهر كابل بوندىن آرتيق بولمه سين اوقكه نشان،
جور اېتمنگ، قولينگيزده انچه اذعان بار ابدى.

اۋرگيله ى

كۆكسپنى قلقان قىلىپ تورگن جواندن اۋرگيله ى،
عزىمى جوشقىن، جزمى تاشقىن ارسلاندىن اۋرگيله ى.

اويوشىپ بىر داغ سنگرده آلىپ بارىپ كوره ش،
آنه يورتىن اسره گن صاحبقراندىن اۋرگيله ى.

بىز اونىب اۋسگن مكانلر ىشنىه سىن خرملىنىپ،
بومقدس اولكه مىز، افغانستاندىن اۋرگيله ى.

آلده نىب دشمن سۋزىگه يورتىمىز دن چىقمه دىك،
بىز بىلن يۈلداش بولگن دودماندىن اۋرگيله ى.

قول كوتارىپ تانگ چاغى بىزنى دعاده اېسلىه گن،
مهردىن كونگلى بىزه نكن قىردان دن اۋرگيله ى.

جوشقین قوزغالان

سنب بولمس وطن یولیده اولکن قهرمانلرنی،
اولوس ناموسینی ایتگن دفاع صاحبقرانلرنی.

جهان بویچه چاوی کپتگن اولکن آشیاندور بو،
قنی تیل، وصف ایتسم آت قازانگن خاندانلرنی.

حقیقتدن آلیس بولمس اگر دفتر قیلیب یازسم،
یاووزلر قانیدن دریا توزیب کپتگن جوانلرنی.

شهید لر قبری اوزره چقنه گن لاله ابرور بیراق،
زمان هرگز اونوتمس اوشبو باتور ارسلانلرنی.

نثار ایلب قیزیل قان اولکه میزنی ایله دی آزاد،
قوانیب مقتله سم ارزیر بو جوشقین قوزغالانلرنی.

اولوغ عالم رحمتلی قاضی بابامرادخان

وفاتی مناسبتی بیلن

فتنه سیز بولمس بو چرخ بی امان،

کبالتیروور سانسیز بلانی هر زمان.

کوز آچیب کورسنگ بودنیانینگ ایشین،

امتحان دور، امتحان دور، امتحان دور!

ای فلک، یوقدور بشردن بییرکیشی،

کوکسیگه سبن اورمه گن بولسنگ تیکان.

داغلا سالدینگ یوره کلرگه بوتون،

بو المدن ابل-اولوس نینگ بغری قان.

کیمسه گه اصلا عطوفت ایتمه دینگ،

برچه نینگ تخمی گه سین سالدینگ قران.

تورلی-تورلی ظلم و بیداد ایله دینگ،

بیلمه دینگ کیم یخشی و کیم لریمان.

غم یوکی تاباره آشیب باره دی،

بارمو ایلگینگدن غم ایچره چوممه گان .

زار بیغلب، شکوه ایلر شیخ و شاب .
قیده بار دنیا ده جورینگ کورمه گان .

کوز ده سولدی یشنه گن کؤک میسه لر،
اېسدی گلشن ساری تا باد خزان .

بویله چاپقون، بویله توفان زجریدن،
هیچ کیمسه قالمدی تینچ و امان .

آه، تبنگسبز نکته دان لردن بییری،
معرفته ده اپردی بحر بیکران .

نامی بؤلگن اصلیده بابا مراد،
عالم و دانای مشهور زمان .

ینگره گن اولکه بویچه شهرتی،
دانشیگه فخر اېتر افغانستان .

معرفتدن او گپیرگن چاغده .
بهره آلگن سوزیدن پیرو جوان .

علم میدانیده کۆپ محنت چپکیب،
هم عدالت ده بولیب مرد زمان.

وه، نې خوش شهرت قازاندى خلق ارا،
کسب اېتدی نې الوغ نام و نشان!

موندن آرتیق هم شریعت یولیده،
اونگه خدمت اېردی اېزگو آرمان.

لیک بیتمش ایکی یاشنی تولدیریب،
یومدی کوز، دنیا دن اول جنت مکان.

بو المدن بیغله دی اېل اون چیکیب،
تیتره دی دل نالیشیدن آسمان.

قول کۆته ریب کیچه حق درگاهیه،
بویله آگه بولگوسی مرثیه خوان:

جایینی فردوسدن اېتسین عطا!
اول خداوند کریم و مهربان.

یادینگده مو ؟

کېلدی باشینگده سېنینگ تورلی بلا، یادینگده مو ؟
 خوار بولدینگ، زار بولدینگ خلق ارا، یادینگده مو ؟
 یاولرینگ بولدی وطنگه جابجا، یادینگده مو ؟
 جای و ملکینگدن بولیب کپتدینگ جدا، یادینگده مو ؟
 بیر اېمس، ایکی اېمس قیلدینگ خطا، یادینگده مو ؟

اېندی بولسه حُر حیاتینگ تیکلنپ قالدی بوگون،
 قوم و قرداشلر او گونلرنی بیلپ قالدی بوگون،
 همه میز گه یخشی دملر هم کپلیب قالدی بوگون،
 کؤب ییگیتلر آره میز دن اجره لیب قالدی بوگون،
 جانینی بیزلر اوچون قیلدی فدا، یادینگده مو ؟

خاتون و قیزلرنی قیلدی لر حقوقیدن جدا،
 هیچ بیر اولاد آدم کورمه گن بونده ی بلا،
 دردیمیز بولدی فراوان، هیچ تاپمسدن دوا،
 ای برادر، اېندی بولسین دایما صلح و صفا،
 قیلمه دی بیزگه کیشی مهرو وفا، یادینگده مو ؟
 صاحب قدرت بولیب یخشی-یماننی بیلمه دیک،

اهل دانش پندینی حتی که کؤزگه ایلمه دیک،
 خلقیمیزنینگ دردینی کوردیک، مداوا قیلمه دیک،
 باشیمیزگه یوز بلا کِلگنده هم اینتیلمه دیک،
 ایردی بعض ایشلریمیز نابجا، یادینگده مو؟

کؤپ ییگیتلر بیز اوچون ایچدی شهادت جامینی،
 قیلدی ضایع بیز اوچون قیمت بها ایامینی،
 کؤز یاشیم دریا بولور یازسم اولر ارقامینی،
 آته ییغیر، آنه ییغیر توتسه لر گر نامینی،
 کؤپ ییگیتلر قالدیلر تاغلا ارا، یادینگده مو؟

شهر لرنی کویدیریب بیر بیرله یکسان ایتدیلر،
 برچه ابلنی آدم اولدیرمکه مهمان ایتدیلر،
 ملت بیچاره نی محتاج بیر نان ایتدیلر،
 دین آتیدن هر بیر ایشنی ضد قرآن ایتدیلر
 مینگ اولومگه هرکونی اپردیک رضا، یادینگده مو؟

اپندی بولسه فکر و هوشینگی توتیب یورگیل بجا،
 اتحاد و اتفاق ایتمک کپره ک دور ابتدا،
 کیلمه سین یورتمگه دپسنگ طالب و طالب نما،
 اهل دعاسین آل و بولمه خلقدن بییر دم جدا،

یخشیلرنینگ پندینی قیلگیل به جا، یادینگده مو ؟

اؤزییک اؤغلانی

مینگ- مینگلک عصر لر دوران سورگن لر،
دورانلر ایچینده ابرکین یورگن لر،
یاوگه بویین سؤنمه ی یورب تورگن لر،
سلطنت تختینی دایم قورگن لر.

اؤشه اؤزییک اؤغلانی دور بو اؤغلان.

هر ییرده یاولرنی باسیب آلگن لر،
دشمن لرگه دایم قران سالگن لر،
دهشتلی جایلرگه شولر بارگن لر،
جهان خلقی کورب حیران قالگن لر.

اؤشه اؤزییک اؤغلانی دور بو اؤغلان.

آوازه سی کپتیب بوگون جهانگه،
لرزه سالدی اولر زمین زمانگه،
غلبه قازانر بارسه هر یانگه،

بو ايش هويدا دور يخشى- يمانگه،

اوشه اوزبيك اوغلانى دور بو اوغلان.

اوزبيك نامى بيلن فخرلر تاپديك،

كته-كيچيك بوليب هرقيان چاپديك،

اولكه ياولرينى كؤپل يوقاتديك،

اپلنى غفلت اويقوسيدن اويغاتديك،

اوشه اوزبيك اوغلانى دور بو اوغلان.

افغانستانیم سن

مېنينگ بختيم، بهاريم، كۆنگليم ايچره بوستانيم سن،
 طبيعت بغريده يشنب، چيراي آچگن مكانيم سن،
 مقدس توپراغيمسن، آنه يورتيم، آشيانيم سن،
 جهان بوييچه شانلي آت قازانگن قهرمانيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه، افغانستانيم سن.

سېنى قليبينگگه خنجر سنچگن خونخوار لر اولسين،
 سېنى او ناخلف دشمنلرينگ يوزى قرا بولسين،
 دياتلى وطنداش لر كۆزه ل آتینگدن اورگولسين،
 مبارك منزليم، جسميم ارا روح و راونيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه افغانستانيم سن.

يراشور توپراغينگنى كۆز لريمگه توتيا اېتسم،
 سېنينگ يولينگده حاضرمن كه جانيمنى فدا اېتسم،
 نې بولگه ي اېزگو نيت بيرله بورچيمنى ادا اېتسم،
 سېويملى آنه ملكيم، مهرباندىن مهربانيم سن،
 يراشور فخرلنسم نامينگگه افغانستانيم سن.

سپنی بیر نیچه جاهل یاوئر ویران قیلیب کپتدی،
 عزیز اوغلانلرینگ بغرینی هم کوپ قان قیلیب کپتدی،
 یولینگده اهر بیگیتلرجانینی قربان قیلیب کپتدی،
 اساس مطلبیم شو دور، مپنینگ ورد زبانیم سن.
 یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

سپنینگ نامینگنی آلدیم تیلگه آنه توپراغیم دپب،
 قرا تاشینگنی باسدیم کوکسیمه یارقین چراغیم دپب،
 سپویندیم لاله لر دیداریدن آلتین ایاغیم دپب،
 توکنمس بارلیغیم سن، افتخار جاودانیم سن،
 یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

سپنی آتش نفس باتیرلرینگ آزاد قیلدیلر،
 غنیملر تخمینی توبدن قیریپ برباد قیلدیلر،
 بوزیلگن گلشنینگنی ینگیدن آباد قیلدیلر،
 تاپیب من پرورش قوینینگده کورکم بوستانیم سن،
 یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

نگهبانینگ خدا بولسین، الا ای شانلی بستانیم،
 مپنی اسره ب قوچاغینگده بولیسن چین قدردانیم،
 مپنینگ قلییم، مپنینگ کعبم، مپنینگ عز و مپنینگ شانیم،

تیه نچیم سن، اینانچیم سن، تنیم، روح و روانیم سن،
یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

سپنی اؤتمیشلرینگدن خاطریمده داستانلر بار،
کونگیل گلزاری ایچره یشنه گن مینگ آرمانلر بار،
سپنگه حامی و حافظ بؤلگه لی کؤپ پاسبانلر بار،
اوله اولگونچه، ای اولکم، مپینگ قوتلوغ مکانیم سن،
یراشور فخرلنسم نامینگگه، افغانستانیم سن.

شهید لرگه

تیل بیلن آیتیب و قوئل بیلن یازیب،
 توگه تیب بؤلمیدی داستانلرینگی .
 تاغلرده آچ قالیب، یلنغاچ بؤلیب،
 یورگن کونلرینگی، کیزگانلرینگی .

ایسیق و ساووقنی بیلمه دینگ هرگز،
 آرتینگکه ایله نیب کپلمه دینگ هرگز،
 هرتمانگه باردینگ یاولرنی قاولب،
 دشمنلرنی کؤزگه ایلمه دینگ هرگز.

سواش ایلب بؤلدینگ راحتدن اوزاغ،
 دشمنگه قوییب سن داغ اوستیگه داغ،
 وطنینگ نینگ باتیر فرزندى سپن سن،
 بپگه نور خلقیمیز نامینگ گه هر چاغ.

چرچه مدینگ سپن یول یوریب هر تمان،
 سپنگه میسر بؤلمه دی بیرته نان،
 توسیق بؤلا لمه دی سپنگه تاغ و تاش،
 بوقنده ی عزم ابدی، بوقنده ی ایمان؟!

رنج و محنتلردن تارتمه دینگ ایاغ،
 دشمنلرنی قاولب یوردینگ تاغمه- تاغ.
 اونوتالمس هرگز یاو لرینگ سبنی،
 یادی دن چیقمه یدی، سبن بیرگن سباغ.

دریا لردن جسور بی هراس اؤتد یینگ،
 یاو لرینگ یولینی مستحکم توتدینگ،
 خلق ابرکینی ایستب تایمه دینگ قرار،
 اوشبو یولده شیرین جانینگدن اؤتدینگ

آته-آننگ بیلن قوم و قردا شلر،
 سبنینگ فراقینگده تۆکدیلر یا شلر،
 هیچ کیمگه بولمه دی احوالینگ عیان،
 سرداشینگ بۆلدیلر تاغده گی تاشلر.

کوره شینگ طفیلی کپزه میز آزاد،
 چونکه سبن ایله دینگ یاولرنی بریاد،
 همه میز بیرلشیب اتفاق بیلن،
 قیله یلیک بیز اوشبو اولکه نی آباد.

سپنینگ اوشه ایزگو آرمانلرینگنی،
 یخشی و یماندن کورگانلرینگنی،
 اوزیمیزگه قیلیب آله میز مقصد،
 بیز اوچون بوپورگن فرمانلرینگنی.

اجازت بپر، آسمانگه قول آچیب،
 قیلایین من سپنینگ حقینگگه دعا.
 میسر ایله سین خداییم سپنگه،
 قیامت کونیده بهشت اعلی!

ياشليگيم

ياديمدن چيقمیدی آنم الله سی،
 ابرکین لیکده اوینب اوسیب یورگه نیم.
 ایستیق قوچاغیده تورگن پیله سی،
 کوی و کوچه لرده دوران سورگه نیم.

ياشليگيم جهانی، قووانچ دنیا سی،
 شادلیگيم پیتیدن بیر آز نشانه.
 عُمریم بهاری نینگ محکم بناسی،
 اونوتیلمس قوشیق، گوزه ل ترانه.

اولکه میز باغیده بوکورکم نهال،
 عمر نینگ نهالی بو زوالسیز ذات.
 زماندن-زمانگه آقر بی ملال،
 لاجین انسانلرگه باله لر قنات.

مېنینگ قلبیم ایچره اؤرین آلگن مهر،
 آنه بېشیکیمده جرنگلر شو زوم.
 یوره گیمگه مدار بو الوغوار شعر،
 تیلیمگه قونیب دور، بؤلویدير سؤزوم:

حرمتلی آنه نینگ قلبی گه قووانج،
 آته لرگه قوت، اهدت لرگه کوچ.
 پارلاق استقبال گه مستحکم تیه نیچ،
 یوره کلرگه مدار، یوزلرگه کولگوچ.

بیر معصوم باله نینگ قولیدن اوشلب،
 فخر مېنگه کوی لرده کپزگن زمان.
 باری کیشی یوره ک بغرینی تشلب،
 یورسه گلشنلرنی تولدیریب هر یان.

لېکن زمان ظلمینی کورگن اوغلان،
 قناتسیز جوجه لر کبی چولغه نر.
 یوره گیده یوزمینگ آرزو- ارمان،
 آچیلیکدن هم سوسیز لیکدن تولغه نر.

بورچمیز نه دور؟

جرنگلر اؤیلرده یلغوز بیر آواز،
قرنگ لر قلب لرده قیزیر بیر تویغو.
تینچلیک صداسی هر بیر لحظه ده،
آنه لر قلبی ده یانیب تورگن او.

کیشی نینگ قلبی ده پنهان بولگن ذات،
سیز یلمس و هرگز بولمس آشکار.
ولپکن آدم لر سیما سی اوزره،
اوقیر من بیر مضمون، بیر عالی شعار.

عجایب ملا و داملا لر هم،
قالمه دی لر امان کویینچه استاد.
بیشیکده کوز آجیب میریقیب یاتگن،
چقه لاق باله لر بولدیلر برباد.

ای عزیز آته میز، سپویملی آنه،
هر بیر یانده کورسنگ احوال شو ابرور.
الملی کونلرده، قرا تونلرده،

سیزلر آیتینگ، اېندی بورچیمیز نېدور؟

کېلمه دینگ

آی لر اؤتدی رحم مېنگه قیلمه دینگ،
 زارینگ اېردیم بیر کوررگه کېلمه دینگ.
 جان بیرر حالت گه یبتدیم غم چککب،
 سورگه لی حالیمنی بیر اینتیلمه دینگ.

شونچه بیلدیم، سوز لرینگ یلغان اېکن،
 سېنگه دل بیرگن کیشی نادان اېکن.
 عشق سوداسینی سېوگن تېلبه نینگ،
 لاله ینگلیغ قلبی دایم قان اېکن.

دل بېررگه دلبر یکتا قنی،
 بوی موزون، چهره سی زیبا قنی.
 گرد راهینی کوزیمگه چککه لی،
 بیر سبویکلی نازنین برنا قنی.

آوقتینگ یوغان

جفالر چپکدینگ و کورمه دینگ راحت،
 نصیبینگ بولمه دی ذره فراغت.
 تقدیر ینگ شو میکن ازل-ازلدن
 طبیعت کولمه دی سبنگه بیرساعت.

سپن توقیگن قالین ساتیلدی ارزان،
 خره جت ضریدن یوره گ- بغرینگ قان.
 حلال محنت قیلیب تاپگه نینگ قنی،
 بیگن نانینگ اریه، آوقه تینگ یوغان.

بیراوگه بیم بولد ینگ، بیراولر گه نان،
 حاکملر جوریدن بولمه دینگ امان.
 بیراوقاضی بولیب سؤرمه دی حالینگ،
 کپچدی باشیمیزدن شونده ی بیر زمان.

ای تاریخ، گواه سن، بیز هم انسانمیز،
 معرفت باغینی بیز سوغار گانمیز.
 احساسیمیز بار و ادراکیمیز هم،
 زمان آقیمی ده آت قازا نگانمیز.

مكتب

بخت و اقبالينگ سېنينگ مكتب ده دور،
علم اورگنسنگ تاپركونگلينگ سرور.

معرفت دن ايممسسه سوت هر كيشى،
هم يوره گى كور ابرور هم كوزى كور.

تینچلیک

تینچلیک بولمسه دنیا قرانغو،
جهان توله دهشت، یوره کده قیغو.
یوقمه یدی بدنکه تاتلی نعمتله،
شکر هم، شربت هم مثال آغو.

تینچلیک قویاشی نور ساچیب هر یان،
یشه سین نوریده اولوغوار انسان!
فیض و برکت هم بولسین میسر.
انسان بهره لنیب یوریسین شادان!

بابام توتگن منزل، عزیز مکانیم،
آلیس کیتمم سیندن، تۆکیلسه قانیم.
آسمان اوپرتاغینگ روحیم-روانیم،
تاغلرینگ، تاشلرینگ مینینگ جهانیم.

قضا فرمانی

بیر عالم آرزو، بیر جهان ایستک،
سپنینگ یوره گینگده پارله گن ارمان.
بقیر گنینگ چاغی ایزگو احساسینگ،
کوزیمگه کورینور یارقیره ب هر آن.

چین کونگیلدن خلائق مرحبا دیر،
کوچلی ایمانینگگه کار و بارینگگه.
یاولرگه اېگمه دینگ هرگز باشینگنی،
قوانورمیز اولوغ افتخارینگگه.

لاچین بیگیت لرینگ سروری بولدینگ،
تشقریدن دشمن هجوم قیلگنده.
وطنی مردانه دفاع ایله دینگ،
یخشی-یمان کونلر باسیب کپلگنده.

لېکن امیدلرینگ هرگز سؤلمه دی،
کوکسی قلقان ددیل ایزداشلرینگ کوپ.
مقدس آرمانینگ اونوم بپرگوسی،
حمایت ابتگوچی قرداشلرینگ کوپ.

شا نلى وطنيم

اپزگو آرزو لریم اوشالدى بوگون،
 بولدى سعادتلى زمان همدميم.
 ايسته گيم، اميديم، آلتين دورانيم،
 مقدس كونلریم يعنى بيره ميم.

مدحينگنى تينگله يمن ترانه لرده،
 كونگوللر ، يوره كلرسپن بيلن پارلاق.
 سپن گلب يشنرسن زمانه لرده،
 كبله جك دوريميز سپن بيلن قووناق،

سپن اوزينگ سن ، مپنينگ درديمگه دوا،
 جراحتلى روحگه سپن سن مرهميم.
 بخت يارينگ بولسين، شانلى وطنيم،
 قييرده بولمه يين اپندى يوق كميم.

ای وطن

ای وطن سپن سن آنمدن مهربان،
هرچمن زارینگ مپنگه باغ جنان.
پرورش قیلدینگ مپنی مهرینگ بیلن.
بولمه سین رنگینگ سپینگ هرگز خزان.
ای وطن کؤکسینگده جا بپردینگ مپنگه،
شو سببد ن آنه دپب ایتدیم سپنی.
قیلگنی خدمت سپنگه تیّارمیز،
ای آنه یورتیم، محبت معدنی.
توپراغینگ آلتین بها دور، ای وطن،
هرکنارینگ دلربا دور، ای وطن.
قنچه لر مپن سپنگه خدمت قیلسم آز،
جان و دلنی سپنگه قیلسم پیشواز.
دشت سوزانینگ بوستان ایله رم،
تاغ و تاشینگنی گلستان ایله رم.
باغلرینگنی رشک رضوان ایله رم،
یؤلینگنه جانیم نی قربان ایله رم.
خدمتینگنه، ای وطن، باغله ی کمر،
شو ابرور عزمیم مپینگ شام و سحر.

آنه

مينگ تشكر سېنگه قىلسم آز اېرور
هرايشينگ بيزلر گه بير مينگ راز اېرور

قول

اؤپماققه ارزىيدى محنت چېككن قول،
منزلگه يېتيشر توغرى بولگن يول.

الشعار لارى

مناجات

بنده بی اعتبارم، ای خدا.
 نزد تو بس شرمسارم، ای خدا.
 هرچه کردم، بود کارم پرگنه،
 تیره گشته روزگارم، ای خدا.
 دور گشتم از عبودیت بسی،
 چون بود انجام کارم، ای خدا؟
 ماه و سالم درخطا کاری گذشت،
 همچنان لیل ونهارم، ای خدا.
 درگذر از روی بنده پروری،
 از گناه بیشمارم، ای خدا.

امواج الم

سخت می ترسم ز وضع نابسامان شما،
از اشارت‌های تزویری هر آن شما.

در امید وعده های خام یکسر سوختیم،
کی تحقیق می پذیرد عهد و پیمان شما؟

کجروان در عرصه گیتی مدام آسوده اند،
راستان از راستی محروم احسان شما.

دل کند از لقمه های منت آلود احتراز
اهل همت کی نشیند بر سر خوان شما.

آنکه دانا بود زین مرز کهن شد ناپدید،
من چه سازم، پاکشم از بند و زندان شما.

چشم آن دارم به میهن روز آزادی رسد،
تازم دستی ز حسرت طرف دامن شما.

داستان وارهبیدن را زامواج الم،
کرد انشا آگه محزون به دوران شما.

دفتر قلب

طرح سخن به مردم غدار مشکلست،
تیمار درد جاهل بد کار مشکلست.

آنکو انیس و همدم و همروزگار بود،
امروز قربتش به من زار مشکلست.

بس آرزو به دفتر قلبم نهفته است،
تفسیر حرف حق به ستمگار مشکلست.

ره یافتن به قافله خواهد مهارتی،
قطع مسیر راه پر از خار مشکلست.

صد غوطه دل به خون زد و یک نکته زد قلم،
آگه، مرا نوشتن اشعار مشکلست.

خطاب به وطن

آید آن روزی که سرسبز و گلستان بینمت،
دور از آفات و الم بس شاد و خندان بینمت.

یکطرف تاجیک و اوزبیک وز دگرسو ترکمان،
اینچنین از مهر مردم گل به دامن بینمت.

این همه آثار ویرانی رود از چهره ات،
چشم آن دارم که روزی رشک رضوان بینمت.

سینه ات تسخیرگاه گوهر رخشان بود،
از غنای فیض گستر، کان احسان بینمت.

هرکنارت سبز و خرّم همچو امواج بهار،
آرزو مندم کزین بهتر شگوفان بینمت.

مرکز عدل و عدالت، اتحاد و اتفاق،
در درازای زمان مشهور دوران بینمت.

جلوه گاه علم و دانش مظهر علم و کمال
در مقام معنویت مهد عرفان بینمت

راه سعادت

آنکه اورا از معانی زیور است،
گوهر تابندهء تاج سر است.

آنکه نادان است و بی علم و کمال،
در شمار مردمان ابتر است.

کسب دانش کن که در هر نکته اش،
از معانی صد فضیلت مضمّر است.

دانش اندوزید، علم و معرفت،
بهر انسان مایهٔ زیب و فراست.

محترز باشید از حرص و هوس،
آدمی را روز و شب درد سر است.

اتکا بر مسند علم و کمال،

از شکوه سلطنت بالاتر است.

راه علم و معرفت در پیش گیر،
این حدیث حضرت پیغمبر است.

دور شو از صحبت ارباب جهل،
چونکه او سوزنده همچون اخگر است.
حرف آگه را شنو، آگاه باش،
نیکبخت آنست کو دانشور است.

آقینه

آسیب زمان از در و دیوار تو پیداست،
وز کنج و کنار تو بسی زخم هویداست.

هر تیر که در سینۀ تو زخم فروکوفت،
اشک از مژه غلطید و زدل غلغله برخاست.

از روز ازل ریخته بر دامن تو فیض،
نقش تو مقدم زهمه مرز و محلهاست.

هرگونه ستم بر تو روا داشت زمانه،
زین درد جگرخون همه جالالهء حمراست.

کردند زخاک تو همه خلق حراست،
مشتاق صمیمی تو این ملت شیداست.

منزلگه هر تاجر ممتاز تو بودی،
مهمان تو بودند خلائق زچپ و راست.

از سوزن خار تو دمد مرسله بویا،
این معجزه نه از نفس گرم مسیحاست.

از چهره تو گرد غم و غصه زدودند،
سیمای تو چون جلوۀ فردوس مصفاست.

ای آقینه، تو بندر تاریخی مایی،
امروز تو بالنده و فردای تو زیباست!

همدلی

همدلی و همزبانی آدمی را زیوراست،
وحدت ملی به کشور افتخارِ دیگر است.

میهن ما مهد عرفان و تمدن بوده است،
زین مفاخر نکته های نغزدرج دفتر است.

اهتزاز بیرق اسلام با آن فرهی،
زیب بخش کنگر کاشانه و بام و دراست.

گرمی بازار ما، آوخ، ز دانش شد تهی،
زین تحسّر خاطر ابنای میهن مضطر است.

داستان دلخراش ما فراگیر جهان،
بهرتبت هر کدامش چند دفتر درخور است.

گر ز درد ملت ما نکته یی جویا شوی،
از حساب ابجد و اعداد هم افزونتر است.

سرنوشت آدمی در کشور آزاد ه گان،
درخور حرمت به نزد مردم فرخ فراست.

کشور مارا بود جا در صف آزاده گان،
این سخن روشن به عالم همچو مهر انوراست.

لیک، صد افسوس، ناز و نعمت دیرینه اش،
زآتش توپ و تفنگ دشمنان خاکستر است.

کس نمی جوید رُموز نابسامانی ما،
زین تغافل سخت محزون خاطر روشنگر است.

نیست آسان دست اینجا برنوایی یافتن،
در بیابان لقمه نان گنج های گوهر است.

جستجوی گوشه امنی در این کشور خطاست،
نقطه آرامش ما در محیط دیگر است.

کور دل را پند دادن در هوا کوبیدن است،
خرس را آداب دادن باعث درد سر است.

در شکنج زنده گانی هر نفس هشیار باش،
چونکه هرسو برسر راه تو صد جوی و جراست.

امتیاز رنگ و بو در بین ما انداختند،
کیست کو فهمد در این مطلب چه رازی مضمراست.

بیش از این غافل نباشید از شرار سوز دل،
آتش آه یتیمان قهر حیّ اکبر است.

آنکه او خدمت کند در میهن از راه صفا،
جایگاهش در شمار مردم نیک اختر است.

می رسد از راستی انسان به اوج اعتلا،
آنکه پا کج میگذارد خوار و زار و ابتر است.

می توان با حرف خوش در گلشن دل راه یافت،
کارسازان دغل چون مرغ بی بال و پر است.

چلچراغ علم و عرفان هر کجا روشن شود،
مردمش از فیض دانش حاکم بحر و براست.

صد بلای آسمانی در کمین ما بُود،
خود سری و کیش خود خواهی بلای دیگر است.

گوش ده بر نالهء ما در وطن، ای هوشمند،
این نوای آتشین مضمون هر شعرتر است.

کشور ما را زلوث جنگ دارد برکنار،
رحمت او از قیاس آدمی بالاتر است.

صاحب وجدان

صفت مرد یکی پاکی وجدان باشد،
به همه نوع بشر یک دل و یک سان باشد.

نفروشد وطن خویش به دالر هرگز،
آنکه او صاف دل و صاحب وجدان باشد.

همه تشویش که امروز مسلط شده است،
ناشی از نقشهٔ منحوس رقیبان باشد.

برده گی می نپذیرند دگر اهل وطن،
زورمندان به وطن گرچه فراوان باشد.

آگه این نظم که از طبع تو سر برزده است،
زینت افزای همه صفحهٔ دیوان باشد.

گداز دل

به جز تشویش و غم چیزی نمی روید به باغ دل،
از این درد و الم، یارب، کجا جویم فراغ دل؟

بشر گام ترقی می نهد در پیش هر لحظه،
کزین ظلمت سرا روشن کجا گردد چراغ دل.

جهان از فیض دانش در تلاش کشف اسرار است،
تو باز آنقد معنی را بده جا بر دماغ دل.

چنان آماج گمراهی شدم از دست نادانان،
به منزل کی رسد با این قدم پای الاغ دل؟

دوام زنده گی باشد اگر بر نحوه موجود،
فزاید درد مسندان را گداز غم به داغ دل.

مؤثر نیست گفتارت سخن بیهوده می گویی،
دماغ تند می باید برد کیف از ایاغ دل.

از زبان بهار

من بهارم، سنبل و گل ارمغان آورده ام،
مخمل و دیبا به فرش بوستان آورده ام.

گل زخار از حکم یزدانی کشیدم هر طرف،
بلبلان را مژده ها از گلستان آورده ام.

بهر هر کس نعمتی دارم به طبعش سازگار،
میوه های در خور پیرو جوان آورده ام.

بی تکلف آ، تماشا کن به بزم کاینات،
کوه و صحرا را فراش پرنیان آورده ام

آگه، اکنون این سخنهاى لطیف و خوشگوار،
از زبان شاهد شگر فشان آورده ام.

ای وطن

ای وطن، ما پاسبانان تو ایم،
پاسبان کوهساران تو ایـم.

ماهمه با اتحاد و یکدلی،
در ره حفظ تو قربان تو ایم.

کاروانِ پیشگامِ غیرتیم،
کارگر یا این که دهقان تو ایم.

گر ز بلخ و قندهار و زابلیم،
یاز مرز کابلستان تو ایم.

می سپارم گوهر جان در رخت،
ما همه خدمت گزاران تو ایم.

بهر و صفت طبع آگه نغمه ساز،
از صمیم دل ثنا خوان تو ایم.

پنداشتیم

ما شغال زرد را شیر ژیان پنداشتیم،
سفله گان را پیشوای پُرتوان پنداشتیم.

اهل علم و معرفت را داغها بر دل زدیم،
ابلهانرا زورمند و پهلوان پنداشتیم.

چهره ها شد پرغبار و قلبها مملو ز غم،
اشک خونین نگه را ما از آن پنداشتیم.

از دیار ما به ناگه شادمانی رخت بست،
این همه درد و فغان را داستا ن پنداشتیم.

بی تمیزی بین که این چشم جهانبین خیره کرد،
چادر شب را زکوری سایه بان پنداشتیم.

نا توان گشتیم از بس کز فریب این و آن،
خار و خارا را به جای پرنیان پنداشتیم.

روز رستاخیز مردم عاقبت آغاز شد،

زور مندان راضعیف و ناتوان پنداشتیم.

قهر مردم آنچنان توفنده و جوشان بود،
آتش این خشم را سیل دمان پنداشتیم.

ما قیام مردمی را در نبرد زندگی،
قلزم توفنده یا آتش فشان پنداشتیم.

فغان

ماییم و این مصایب درد و غم زمان،
 ماییم و جان سپردن اطفال بی زبان.
 ماییم و فقر و نکبت و امراض مختلف،
 ماییم و زنده گی پر از حسرت و فغا.
 اینجا بشر به خاطر عیش و نشاط نیست،
 باید که وحدتی بنمایید، مؤمنان!
 آگاه نیستیم ز تفتین روزگار،
 هر دم بلای دیگری آید به سوی مان.
 هر کس برای ما حضری میکند تلاش،
 هر ذی نفس به نحوه یی در فکر آب و نان.
 این کشور است باغ، ولی میوه اش زُقوم،
 کس جز الم ندیده به هر گوشه یی از آن.
 هر روز ما قیامت و هر لحظه محشر است،
 آه و نوای ما شنود مردم جهان.
 کو چشم باز، بنگرد احوال زار ما،
 بادیده حقیقت و با قلب مهربان.

داستان دلخراش

درخزان زنده گی عمر سعادت بارکو؟
ذوق سیر سبزه نورسته درگلزارکو؟

آن هوای دلنواز و عنبرین ما چه شد؟
وان فضای روح بخش گلشن و کهسارکو؟

شاعرانِ نکته سنج و عالمانِ چیره دست،
صاحبان و علم و دانش دفتراشعارکو؟

باغ وُستان فرحزا و بهار ماچه شد؟
چهره های دلنواز و شوخی دلدار کو؟

مشتعل شد آتش هجران به جان، زان سوختیم،
بهر جسم نا توانان سایه دیوار کو؟

انس و الفت از قلوب مهربان آید برون،
رسم و آیین ادب بر مردم بیمار کو؟

لاف انساندوستی را منتشر سازند، لیک
نور بینش در سواد دیده بیدار کو؟

کشور ما بهر انسانها شده کشتارگه،
بهر دفع این مصایب مرد صاحب کار کو؟

کودکان ز آغوش گرم مادر افتادند دور،
مهربان دستی که نسل نو کند تیمار، کو؟

داستان دلخراش کشور مارا کنون،
باید انشا کرد، اما خامه غمخوار کو؟

سوغ سروده هایبی در پیوند با رحلت استاد آگه استاد آگه رحلتی مناسبتی بیلن آیتیلگن مرثیه لر

استاد محمد امین متین اندخویی

الملی نغمه

ینه کونگول قوشی نینگ نالشی ابرمیش محزون،
 ینگره گی ماتم اونی یپتسه اولوم دن صدمات.
 سوز گلستانیده فریاد چککیب کویله دیلر،
 شادیانه قوشوق اورنیگه المللی نغمات.
 معرفت کویچیلریدن بیرسی یوز اؤگیریب،
 بو جهان بیرله وداع ایتدی تونه گون، هیهات!
 توشدیم اویلاوگه اونینگ کیملیگینی بیلیمک اوچون،

زخمه چپر تیب خریدیم پرده سیگه دبدی روات:
 حضرتیم « آگه » ادب باغینی آرا بپرگن،
 سؤزلری اپردی عجب تاتلی، اؤزی سبوگیلی ذات.
 آلدیلر خلق ملاحتلی کلامیدن اونوم،
 صحبتی، چنقه گن انسان گه ابدی آب حیات.
 تازه یشنتدی معارف ده بیلیک غنچه لیرین،
 باغبان زحمتیدن تابگوسی گلشن ثمرات.
 کورمه دیم نازک ادا لیقده اونینگ دپک بیر ادیب،
 سوز له گن چاغی افسردی نفسیدن نفحات.
 انچه تورکانه روشده یره تیب اولمس اثر،
 قیته دن اوزلیگینی قیلدی جهانگه اثبات.
 قیغوسی اولکه غمی، تویغوسی مردم المی،
 یشنه گن فکرتیگه بویله هزاران حسنات!
 اورته برماق کبی خط فنیده ممتاز ابدی،
 بپگه نور صنعتیگه بلخ و سمرقند و هرات.
 لاله داغینی قیریب توزدی مرکب اوندن،
 خامه نرگس نیی دن قولگه آلیب یازدی نکات.
 نسخ اسلوبیده پیراق اوزه چیککنده قلم،
 کولیب آغزینی آچردی قاره دوداغلی دوات.
 هرگوزل خاطره سی تبلبه کونگول لر گه سبوینچ،
 معنوی حاصلی دیر بیزگه مبارک سوغات.

اولکه ده بیلگوچی لر بارلیگی تیل بایلیگی دیر،
 یپتمه سک قدریگه، بیل ، ساتقین آلورمیز آفات.
 یارقین احساس بیلن بورچینی بیتکزسه کیشی،
 قالر اوندن قووانرلی صفت و خیرلی آت.
 سیپقرب، آه، اجل چاغیرینی، قیلدی قضا،
 آیله سین تپنگری عطا روحیگه یوکسک درجات!
 اوپله دیم فوتیگه سبس کیلدی جنان ایشیگیدن
 « یورک اویناغ کسلی » بیرمه دی عمریگه نجات
 (ه. ق. 1427- بیل)

مولانا محمد اسحاق انور

نوای درد زا

دوش بشنیدم نوای دردزا،
 نوجوانی تُدبه خوانی مینمود.
 اوستاد آگه مهین آموزگار،
 چشم خود را زین جهان بریست زود.
 نونهالان وطن راتربیت،
 کرد او، با اشتیاق بی حدود.
 از لبش می ریخت لوءلوی سخن،
 حرف دل را سخت موزون می سرود.
 معنی رنگین هریک نکته اش،
 زنگ غم از صفحه دل می زدود.
 نَسخ را هم طرفه زیبا می نوشت،
 آفرین می گفت بروی اهل جود.
 آه، این فرزانه نازک خیال،
 با همه زیبایی شعر و سرود.
 در هزار و سه صد و هشتاد و پنج،
 سال عمرش پنج کم هشتاد بود.

جرعه یی نوشیده از جام اجل،
سوی حق بشتافت بی گفت و شنود.
بهر خوشنودی روح پاک او،
انور مسکین همی خواند درود.

اندخوی، قوس 1385 خورشیدی

داغ آیله بان کپتدی

دریغا، اؤرته میزدن او عزیز و مهربان کپتدی،
که « آگه » او رفیق مهربان جانہ جان کپتدی.

فصاحت ملکیدن او عاقل دوران قیلیب رحلت،
بلاغت کشوریدن فاضل شیوا بیان کپتدی.

سلاست خطّه سیدن ناگهان عزم سفر ایلب،
عدم دنیا سیگه اول فاضل عصر و زمان کپتدی.

مناجات اویینی ترک ایله بان بیربارہ، مینگ افسوس،
خرابات عالمی دن حسرتا، پیرمغان کپتدی.

نواسنج اهل معنی بزمیدن بوگون، دریغ و درد،
ادیب نکته سنج و نکته فهم و نکته دان کپتدی.

نپچون کاخ ادب، ای اولکه داشلر، بو لمه سین ویران،
بوگون سؤز ملکی دن او خسرو صاحبقران کپتدی.

ادب یولیده وقف ایلب او صاحب دل بوتون عمرین،
اؤزیدن قالدیریب قیمتملی گنج شایگان، کپتدی.

بوگون اهل معارف اوستیگه، بیلگیل که ماتمدور،
که بیر دانا معلّم او ییغیندن ناگهان کپتدی.

حیاتی بارینی علم اؤرگتیش یولیده صرف ایلب،
تون وکون تینمه بین بو یولده آخر جانفشان کپتدی.

جهان تشویشیدن بیر یول ایتیب او کونگلینی فارغ،
غم و قیغو گه بیز بیچاره لرنی تشله بان کپتدی.

نپچوک درد و غمیدن قمری ینگلیغ قیلمه بین ناله،
چمن زار حیاتیمدن بوکون سرو روان کپتدی.

نه ینگلیغ کپتدی او دهب، سورمه نگیز حالیمنی، اورتاقلر،
یوره ک بغریمنی هجران اؤتیگه داغ ایله بان کپتدی.

یقامنی چاک ایتیب مهن بیغله مه ی کیم بیغله سین، آیتینگ،
یانیمدن او رفیق جانه جان و مهربان کپتدی.

اگر مین تبلبه لیک قیلسم کچیرگه یسیز، برادرلر،
باشیمدن عقل و هوشیم، نیله بین کیم شاشیبان کپتدی.

غمیدن، نیله بین خونابه یوتمه ی تون وکون، ای واه،
یوره ک بغریمنی، نیله ی، ته- بته قان ایله بان کپتدی.

الهی، سبندن اؤزگه کیم ابرور فریادرس مېنگه،
دلیم عرضینی کیمگه ایله بین، یارب، بیان، کپتدی.

اگر چه پاک جسمی آلدی توپراق قوینیده آرام،
ولپکن طایر روحی اوچیب طرفِ جنان کپتدی.

شبرغان، 1385- بیل جدی آبی

سید سراج الدین قانع

قائلی یاش

وای کیم وفاسیز دور، انچه لر جفا قیلدی،
بیرنی قیغو آستیده قامتین دوتا قیلدی.

بیرته گه بپریم منصب صاحب جلال ایلب،
بیرته نی مذلتدن، غم گه مبتلا قیلدی.

علم و فن اېگه سیگه قدر و منزلت بېرمه ی،
ناتوشوم کیشیلرگه مرتبت عطا قیلدی.

توغری یؤل یورووچیلر فقر زجرینی تارتیب،
تاپدی ثروت و دنیا کیمکه او خطا قیلدی.

« آگه» اول بویوک استاد اېل اوچون چککب محنت،
بوجهان فانی دن رغبت فنا قیلدی.

عمری نقدینی ایلب او بیلیم یؤلگه صرف،
قنچه لر بیلیمسیز نی ، علم آشنا قیلدی.

گلشن معارف نی فیضیدن ایتیب کورکم،
یشننه تیب ادب باغین خدمت بجا قیلدی.

ساجدی ایزگو اینجو لر تېبره تیب مدادینی،
نظم و نثر اسلوبین اونده برملا قیلدی.

شعریده حقیقت نی کوزگودېک عیان ایلب،
همده داستانیده حق گه اتکا قیلدی.

توغری سوز ایدی دایم توغریلب قلم تارتیب،
ایل - اولوس اراسیده بورچینی ادا قیلدی.

خوشنویسلیک فننن اؤرگه نیب بیگیتلیکده
کېکسه لیک زمانیده نسخه لر بنا قیلدی.

وای، قیغوگه سالیب دورنامراد آخر
فرقت اوتی دن بیزنینگ قلبیمیز یرا قیلدی.

قانلی یاش توكیب قانع، فرقتیده قان بیغلب،
خاطرات لوحیگه نقش بو رثا قیلدی.

قدرلی مهربان کپتدی

دریغا، آره میز دن اوستاد نکته دان کپتدی،
اولوس قیغوسیده قدی کمان و بغری قان کپتدی.

سپویملی ملتیم دهب دایما او تپبره تیب خامه،
قراکونلرنی تانگ ابتگن قدرلی مهربان کپتدی.

اونینگ هر شعریده دیر قنچه ایزگو آرزو پنهان،
امید و آرزو له شاعر شیوا بیان کپتدی.

معارف جسمیگه « آگه» نی خوش روح و روان اپردی،
نپته ی من بیغله می قان، ایندی او روح و روان کپتدی.

کونگولنی یاروتور اپردی او نینگ حکمتلی افکاری،
فغان کیم او کبی شخصیت با فر و شان کپتدی.

چیرایی خط یازیشده او ابدی اقران ارا اوستون،
بو میدان ایچره قدچککن او معروف زمان کپتدی.

مرور، اوشبو المذن دیر پریشان طبع محزونیم،
نپچوک کیم بیر بویوک فرزانه مرد جانہ جان کپتدی.

نصیب ایله الهی، جنت الماوا دن اونگه جای،
که او دارالبقا ساریگه پرواز ایله بان کپتدی.
اندخوی، جدی 1385

غلام سخی وکیل زاده اندخویی

فرهنگیمیز دن بیر نشانه

ارامیزدن، یارانلر، اوشبو کون بیرخامه زن کپتدی،
 بیلیک اهلی، قلم اربابی اول صاحب سخن کپتدی.
 آنه تیل یشنه شیده قنچه لر نظم ایله دی ایجاد،
 آنه یورتیم امان و آنه تیل اوسسین دپگن کپتدی.
 بیلیک نینگ ملکی سرتاجی سخن اؤرمانی نینگ کاجی،
 ادب میدانی نینگ سرقافلی ارباب فن کپتدی.
 اپدی فرهنگیمیزدن بیرنشانه « آگه» آگه،
 کورینگ کیم بیوفا دهر ایلگیدن اول صف شکن کپتدی.
 یره تدی آنه تیلده تورلی موزون چامه لر بی حد،
 اولوسگه دایما بؤلگن غنیمت هموطن کپتدی.
 بوگون سیز یوق، چمنزار سخن بی باغبان بؤلگن،
 بیلم کانونیدن مهر عطوفت سیز بیلن کپتدی.
 سوچوک ایباتینگیز کونگول کؤکیده جلوه گر بؤلگن،
 غزل اپردی قصیده یا رباعی ایسله گن کپتدی.
 تامردی چامه نگیزدن صبحدم مشکین سلا سل لر،
 ادب گلزاریدن سیز کپتدینگیز، مشک ختن کپتدی.

غزل طرزیده شیوا یازدی، موزون کویله دی « آگه»،
چمنزار سخندن، وای کیم، خوش انجمن کپتدی.
« وکیلی » جنت الفردوس ایستر جایینگیز دایم،
دپسین ابل هم دعا ده، حسرتا، دُرّ عدن کپتدی.
اندخوی، 1385- بییل عقرب آبی

مولوی سعدالله حازم

اشک الم

ای خامه، خون بریز ادیب زمان برفت،
 آن شاعر شکر سخن و مهربان برفت.
 شد تیره روزگار مرا در نظر کنون،
 پهلو کشیده از صف دانشوران برفت.
 آن عندلیب گلشن پرفیض معرفت،
 بریسته لب زغمه از این خاکدان برفت.
 مردی که نقد عمر به ترویج علم و فن،
 بنمود وقف، با دل پرآرمان برفت.
 باز این چه ماتمی است ز هجران فاضلی،
 اشک الم زدیدۀ خورد و کلان برفت.
 پرسند آن ادیب سخندان ما چه شد،
 گویند بال و پرزده سوی جنان برفت.
 کو جانشین « آگه » دانش شعار ما،
 واحسرتا که شاعر شیوا بیان برفت.
 مردی که بود جایگهش درد دل همه،
 از مجمع فحول ادب گستران برفت.
 نامش همیشه زینت نوک زبان بود،

هرچند جانب عدم آن نکته دان برفت .
« حازم » زخاطرات طریزای اوستاد ،
یادی نما که تاب من ، ازجسم و جان برفت .

قرمقول، دلو 1385 خورشیدی

عبدالاحد حقيار

كونگول ييغيسى

يىغله، كونگول سيقته نيب كوزدن دُرر كېتدى بوگون،
معرفت اربابيدن تاج هنر كېتدى بوگون.

خوش كلام اپردى بلاغت بزميده استاديميز،
كوككه فرياديم غميدن سربسر كېتدى بوگون.

بپردى قۇلدن اندخوى آكه كىبى فرزندىنى،
واى، فرهنگ اهلیدن نور بصر كېتدى بوگون.

سرو سر افراز اپدى شعر و ادب باغیده او،
قیر یلیب سیندی بېلى، هم زیب و فر كېتدى بوگون.

سۆزلریده آشکار اپردى بویوک ارمانیمیز،
اؤرتانیب اهل دریددن خونین جگر كېتدى بوگون.

نسخ و نستعلیق اسلوبیده اپردی کم نظیر،
اولکه میزدن، آوخ، اول صاحب اثر کبتدی بوگون.

بنکته دان اپردی سخنده هم ظرافت مظهری،
آه نیله ی لذت شیر و شکر کبتدی بوگون.

یورتی نینگ اولادیگه تعلیم اوچون زحمت چپکیب،
کونگلی تویغو دن توله شیرین ثمر کبتدی بوگون.

نامه یازگنده سیزدی خامه سیدن حق سوزی،
شاعر آتش نفس اپردی مگر کبتدی بوگون.

ایله رم اخلاص بیرله روح پاکیکه دعا،
بؤلسین اونگه جنّت المأوا مقر، کبتدی بوگون.

قان ایتیب، حقیار، کونگلینگ بیغله استاد ینگ اوچون،
اندخوییم گنجیدن زیبا گهر کبتدی بوگون

اندخوی، 1385- بییل عقرب آیی

جلال الدین قیامی

روحینی شاد ایسترم

اېل همه آگه اېرور « آگه » اولوغ انسان اېدی،
 فکرتی علم وادب یاغدوسیدن رخشان اېدی .
 آنچه یشنتدی بیلیم گلزارینی زحمت چپکیب،
 بو حقیقت کویچیسی فرزانهء باشان اېدی .
 خدمت اېتدی قیرق سکیز بییل معارف یولیده،
 اېل سوچوک گفتاریدن مسرور و هم شادان اېدی .
 سوزله گنده سوزیدن لذت آلوردی هرکونگول،
 هم اوگیت اسلوبیده او ماهر و چقان اېدی .
 شهره تاپدی یم- یشیل شعر و ادب اقلیمیده،
 اېرنیدن تامگن کلامی کوپ عبیرافشان اېدی .
 اېل حیاتییدن آلیب الهام یازدی چامه لر،
 خامه سیدن برگ اوزه تامگن سوزی مرجان اېدی .
 سحرگر برماقلری خطنی یازردی کوپ گوزل،
 نسخ و نستعلیقده استاد عالیشان اېدی .
 آه، کبتدی بوجهاننی ترک اېتیب عقبا سری،
 او که شعر و خطده کوپ تحسینگه شایان اېدی .

روحینی شاد ایسترم دایم دعا گه قؤل آچیب،
نی اوچونکیم اونگه اهل بختی اولوغ ارمان ابدی.
بیر مینگ و اوچ یوز و سکسان بیش ابرور اولگن ییلی،
بیغله رم هجریده، بیزگه مظهر احسان ابدی.

محمد رفیق قادری

فضیلتلی سخنور

آگه اپردی شاعر شیوا بیان،
 ابل ارا شهرت قازانگن نکته دان.
 خلقیمیزنینگ افتخاری اپردی او،
 فاضل وفرزانه روشن روان.
 معنویت ترقه تردی ابل ارا،
 اول فضیلتلی سخنور ارمگان.
 شعریت اهلی بیلن همراز ابدی،
 اؤتدی آچوندن، دریغ، او قدردان.
 بیز اونینگ سوگیده سیقتب بیغله دیک،
 کوزیمیزدن یاش اره لش آقدی قان.
 معنویت اهلی اولمس، قادری،
 نامی تاریخ ایچره قالگی جاودان.

سید محمد آصف آصف

بیلیمدان کپتدی دپب

بیغله کونگول، اورتیه نیب، استاد دوران کپتدی دپب،
 آرزو لر گه بیتالمه ی، دلده ارمان کپتدی دپب.
 وای کیم مپن نیچه بیغله ی اوستاد هجرانیدن،
 کوز و تندن نور و کوچ، هم جسمدن جان کپتدی دپب.
 علم و فن اربابی اپردی معرفت میدانیده،
 عقل کوزدن ساچدی گوهر او بیلیمدان کپتدی دپب.
 او ادب بوستانیده یشتندی رنگین لاله لر،
 دل قوشی، چیککیل نوا بغری توله قان کپتدی دپب.
 سوز لری برچه فصاحت بیرله یوغریلگن ایدی،
 بیغله هر بیر لفظی دَر و لعل و مرجان کپتدی دپب.
 ایکی تیلده شعر یازدی معرفت گلزاریده،
 بیغله دی تاجیک و تورک او فخر دوران کپتدی دپب،
 بایسنغر دپک یازدی خط نستهلیقینی،
 خامه بیغله دَر ساچیب کونگلی پریشان کپتدی دپب.
 آصف، او استاد گه قیلسین خدا اوچماخ نصیب،
 شاد ایسته روحینی تینگلب فراخوان کپتدی دپب.

سوز رحلت

دریغا، شاعری سوی عدم از این وطن رفته،
 مهین فرزانه مردی همچو بلبل از چمن رفته.
 چراغ روشن باغ معارف بود، صد افسوس،
 لب خود ازسرایش بسته آن مرد سخن رفته.
 نوای اندخویها به هر سو محشر افکنده،
 ز بین دوستان آن طوطی شکر شکن رفته.
 زحرف عنبر آگینش دمیدی نگهت معنی،
 چه خوش نیکو سخندانی ز بزم و انجمن رفته.
 به دو لفظ دری واوزیبکی طبعش توانا بود،
 عجب فرزانه مردی با دل پر از محن رفته.
 ادیب و شاعر دانا و هم خطاط ماهر بود،
 زسوز رحلتش سوی سما فریاد من رفته.
 همه اهل وطن در آتش هجرش همی سوزد،
 که آن جان گرامی بسکه از ملک بدن رفته.
 ز رمز معرفت « آگه » بسی آگاه و واقف بود،
 ز بین ما بزرگ آموز گار علم و فن رفته.
 نماید ندبه خوانی سروری با سوز درد افزا،
 فشرده اشک غم از دیده آن فخر زمن رفته.

اندخوی، دلو 1385 خورشیدی

قیغولی ناله

دریغا، تېلبه کونگلیم درد و غم دن داغدار اولدی،
 کوییب ماتم اوتیده شمع ینگلیغ اشکبار اولدی .
 تون آقشام ناگهان قیغولی نالش ینگره دی هریان،
 بوتون اهل معارف کؤکسی خنجر سیز فگار اولدی .
 بوغمدن اندخوی ایچره بیلیم پرور وطن داشلر،
 یقاسین چاک ایتیب بیغلب مینینگ دیک دلفگار اولدی .
 قنی اوستادیمز " آگه " اولوغ فرزانه دوران،
 اونینگ هجریده زار و نوحه گر خورد و کبار اولدی .
 معارف گلستانیده بویوک بورچین ادا ایلب،
 بو فانی دنیی دن دارالبقا گه رهسپار اولدی .
 مېنگه هر دم قرینداش سوزینی لایق کورر اپردی،
 بوگون تاپمه ی کونگول کوزگوسی آنی، پر غبار اولدی .
 ادب شیدا لر یگه او مثال باغبان اپردی،
 شو باعث التفاتیدن بو گل لر فیضبار اولدی .
 کیشی وصفیگه سوز یازسه کلامیدن ایپار اېسگه ی،
 اینینگ مشکین پیامیدن بو عالم مشکبار اولدی .
 قیزیق مهري کونگول اوراقی ایچره اورنه گن اپردی،

اجل جامینی سیپقردی، خلایق سوگوار اولدی.
 بوتون توران زمین فخر ایله گی نام و نشانیگه،
 چیرایلی خط یازیشده او وطنده نامدار اولدی.
 وفات ایتگن ییلینی خامه دن سؤر ایدیم، ابرگش،
 مینگ و اوچ یوز و سکسان بیش، قوباشدن آشکار اولدی.

سرود غم

(در رثای زنده یاد استاد عبدالحمید آگه)

«آگه» سخنور و هم ادیب زمانه بود،
حقاً به نظم و نثر نویسی یگانه بود.

افکار بکر و عزم قوی داشت هم کرم،
طبعش لطیف و هم سخنش عالمانه بود.

او شعر میسرود به ترکی و هم دری،
هر حرف او بیانگر جور زمانه بود.

هرآنچه گفت او، همه بود از صمیم دل،
هر آنچه کرد او، همه اش صادقانه بود.

چون شمع بود، شمع فروزان روزگار،
کو نوریخش هر دل و هر آشیانه بود.

خط می نوشت همچو رخ دلبران جمیل،
بر این هنر محبت او عاشقانه بود.

از دُرّ ناب علم به دل داشت مخزنی،
کاندوخته ز زحمت روز و شبانه بود.

لبخند تلخ بر لبش از گردش فلک،
از جور روزگار دلش همچو شانه بود.

مارا گذاشت باغم و خود رفت، حسرتا!
«قاطع» به این سرود غم آن بهانه بود.

اندخوی، 6 دلو 1386 خورشیدی

قیام الدین قاطع

رحمن نظر بیلیم

مرد سخن کپتدی

دریغا بوجهاندن اول اولوغ مرد سخن کپتدی،
 ادب بزیمینی یاریتگن چراغ انجمن کپتدی .
 معارف اهلی قان بیغلر چپکیب آه و الم بول کون،
 فضیلت بیرله کورکم یشنه گن سرو سمن کپتدی .
 یازردی انچه موزون شعرلر اوشاعر دانا،
 قوییب میراث اوزیدن بیرنپچه دُرّ عدن ، کپتدی .
 مپنینگ دپک ماتمیده بیغله دی خطاطلر هریان،
 گوزه ل قولیازمه لر یازگن بویوک استاد فن کپتدی .
 ادب اهلی ارا آگه ابدی طبعی روان شاعر،
 نپته ی هجریده مپن قان بیغله مئی بوخیل دن کپتدی .
 اجل جامینی مینگ اوچ یوز و سکسان بیش ده نوش ایلب،
 عدم ساریگه بیزدن اجره لیب فخر زمن کپتدی .

بیلیم بیغلب دعالر یولله آنینگ پاک روحیگه،
 اولوغ استادیمیز انچه چپکیب درد و محن کپتدی

اندخوی، 1385- بیل جدی آیی

ادیب مهربان کبتدی

دریغا، آره میزدن بیر بیلیملی نکته دان کبتدی،
اونینگ هجرانیدن فریاد یمیز تا آسمان کبتدی.

چکیکب خامه، یازیب نامه، اولوس کونگلینی شاد ایلب،
معارف گلشنیدن بیر سپویملی ارمگان کبتدی.

کونگول سؤزینی او زیبا یازر اپردی ایکی تیلده،
سؤزی شیرین، خطی موزون، بویوک مرد زمان کبتدی.
تینیمسیز ایله گن خدمت معارف بوستانیکه،
یبتیرگن وایه گه یوزلب کؤچتنی باغبان کبتدی.
اونینگ روحینی تنگری درگهیدن شادمان ایستب،
دعا ایلنگ که فرزانه ادیب مهربان کبتدی.